

revija Zveze tabornikov Slovenije

tabor

marec 2018, letnik LXIII

Vodja komunikacij

Komaj čakamo, da se spet vidimo

Tiskovina
Postarna plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Spoznajmo kandidate
za nov IO

TABORNIKI

Kolofon

Glavna in odgovorna urednica

Suzana Podvinšek (revija.tabor@taborniki.si)

Pomočnica urednice

Tadeja Rome

Urednik fotografije

Matic Pandel (matic.pandel@taborniki.si)

Urednica sklopa Igra

Maša Pušnik

Urednik sklopa Dogodivščina

Martin Justin

Oblikovanje

Igor Bizjak (igor.bizjak@taborniki.si)

Lektoriranje

Neža Marija Slosar

Spletna urednica

Ajda Čebul

Novinarji in sodelavci

Jure Ausec, Miha Bejek, Barbara Bejek, Jaka Bev, Vesna Bitenc, Eva Bolha, Gašper Cerar, Tea Derguti, Jovana Đukić, Mojca Galun, Tomaž Horvat, Petra Grmek, Rebeka Jereb, Primož Kolman, Davor Kržišnik, Nina Medved, Frane Merela, Katarina Miklavc, Jona Mirnik Cerar, Urša Može, Boris Mrak, Anja Novljan, Živa Novljan, Maks Evgen Obelšer, Rok Pandel, Tadej Pugelj, Lucija Rojko, Iva Š. Slosar, Zala Šmid, Domen Šverko, Nicolas Vanek, Blaž Zupančič.

Naslov uredništva

revija.tabor@taborniki.si

Kontakt za sponzorje, donatorje in

oglaševalce v reviji Tabor

Matic Stergar (matic.stergar@taborniki.si)

Izdajatelj

Zveza tabornikov Slovenije
Einspielerjeva 6, Ljubljana
01/3000-820, pisarna@taborniki.si

Predsednik izdajateljskega sveta

Igor Bizjak

Grafična priprava:

Tridesign d.o.o., Ljubljana

Tisk: Schwarz print d.o.o., Ljubljana

Naklada: 7010 izvodov

Revija Tabor prejmejo vsi člani Zveze tabornikov Slovenije s poravnano letno članarino. Članarina in prejemanje revije sta vezana na koledarsko leto (januar-december).

Poština plačana pri pošti 1102 Ljubljana.

Revija Tabor je vpisana v razvid medijev Ministrstva za kulturo RS pod zaporedno številko 792.

ISSN 0492-1127

Sem, kar sporočam

Koliko člankov tiskanih medijev si prebral v zadnjem času? Če prebiraš taborniško revijo, lahko rečem, da si na dobri poti. Se razveseliš petka, ko te v nabiralniku čaka sveža revija Tabor? Ali dneva, ko prejmeš revijo, na katero si naročen? V poplavi novic, hitrem tempu življenja in tehnološkem razvoju je tiskana revija tista, ki nas ustavi, da si vzamemo čas in izvemo kaj novega, zanimivega, poučnega ... Tako kot si vzamemo čas za branje, si ga moramo tudi za pisanje, ki je še eden od načinov izražanja. Kam nas pelje hiter razvoj digitalizacije, si pravzaprav težko predstavljamo. Nam je danes pomembna zgolj informacija ali tudi njena oblika? Včasih smo pisali pisma, ki smo si jih pošiljali in so potovala nekaj dni, danes lahko v sekundi nekemu sporočimo, kje smo in kaj počnemo.

Tehnologija nam omogoča tudi hitrejšo komuniciranje v rodu, vodu, s starši, hkrati predstavlja možnost sporočanja, poročanja in promocije. Si se kdaj vprašal, kakšen je namen medijev in drugih komunikacijskih kanalov, zakaj jih sploh potrebujemo, komu kaj sporočamo, zakaj je stik z lokalnimi mediji sploh pomemben, kako sploh poročati, preko katerega komunikacijskega kanala? Nešteto podobnih vprašanj se verjetno poraja vsakemu vodstvu rodu ali osebi, ki je v rodu zadolžena za komunikacijo. Pogosto je v rodovih ta funkcija zanemarjena, je sploh ni, ali pa zadolženi ne ve, kako se stvari lotiti in kje začeti. Potem je sedaj priložnost, da nadaljuješ z branjem. Odpri Tabor, ga razišči, poišči koristne informacije in nasvete, verjemi, zagotovo jih boš našel!

Suzana Podvinšek,
urednica revije Tabor

Zgodba z naslovnice

Račka in Majk v akciji

Avtor fotografije: Enej Zalašček

Soča, februar 2018

Prihajamo iz Rodu Puntarjev Tolmin, ki vsako leto pripravi petdnevno zimovanje za naše mlajše v Soči, majhnem zaselku blizu Bovca. Fotografija prikazuje vodnika s taborniškima imenoma Račka in Majk, ki pomagata mlajšim pri nabiranju in sekanju drv za večerni ogenj.

Dejavnosti ZTS sofinancirajo:

Aktualno

- 4 Novice / Na zimovanje
6 Novice / Po hribu gor in dol, Zimske dogodivščine in Več znam, več veljam
7 Novice / In še vse kaj drugega so počeli ...

Igra

- 8 Veščine / Kanček poguma za vedro spoznanj

Dogodivščina

- 12 Veščine / Kako se sporazumevati na daljavo
14 Širimo obzorja / Papirnate zgodbe
15 Stric Nic svetuje / "O vsem moram malo podkožno razmisliti ..."

Raziskovanje

- 16 Vihar v glavi / Kako si obrnil stvari na glavo

- 17 Orientacija / Kartografska projekcija
18 Bobrček svetuje / Gozdovniška savna
19 Z ognjišča / Pečena omleta

- 20 Varno v naravo / Zdravo za računalnikom
21 Astronomija / Zvezda Sirij ali Sirius
22 Taborniška skrinja / Dimni signali in emotikoni

Aktualno

- 24 Tema meseca / Vodja komunikacij
28 Intervju / Enkrat tabornik, vedno nosilec taborniških vrednot

- 30 Stran vodstva ZTS
31 Strokovno / Odrasli prostovoljci - srce naše organizacije
32 Strokovno / Spoznajmo kandidate za nov IO
34 Aktualno / Pisarna se polni
36 Aktualno / Mlad, vesel in pogumen
37 Aktualno / Čas za Zemljo
38 Mednarodno / Korejska dogodivščina
39 Reportaža / Po nova znanja

- 40 Strokovno / Komaj čakamo, da se spet vidimo
41 Od rodov / Taborniki 16 : 9 - taborniška oddaja, V zasneženo Mojstrano
42 Od rodov / Snežni izzivi, Zimovanje logaških tabornikov je mogoče zate

Razvedrilo

- 43 Strip o družini Šumar / Taborniški dnevnik
44 Knjigožer in filmoljub / Ženske 20. stoletja
44 Pravopisna drobtin'ca / Odvečna vejica
45 Pesmarica / Breakfast at Tiffany's

Aktualno

- 46 Koledar akcij
47 Zadnja plat

Zimska pravljica

Zima in z njo narava sta letos res pravljčni. Imamo sneg, počitnice, pust, vse kar kliče po taborniških dogodivščinah, raziskovanju in zganjanju norčij. In slednjih ni bilo malo.

Februarja je v treh mestih po Sloveniji - Velenju, Ljubljani in Postojni - potekala **predstavitve programa ZTS** za prihajajoče triletnje ter predstavitev kandidatov za novi izvršni odbor.

63 vedoželjnih in nadobudnih tabornikov je drugi vikend februarja preživelo na **Megamodulu**, kjer so se usposabljali za kuharje, animatorje, oblikovalce, glasbenike, PR-ovce in fotografe. Udeleženci so se vrnili vedri, nasmejani in polni motivacije za nove izzive.

22. februarja taborniki po celem svetu praznujemo **dan ustanovitelja**, saj se je na ta dan leta 1857 rodil lord Robert Baden-Powell. Ta dan so številni rodovi obeležili z objavami na spletu in njegovimi mislimi.

Mega spoznavanje v Zapotoku. Foto: Jure Pučnik

Na zimovanje

Mesec februar je v rodovih minil v znamenju zimovanj. Zimski mesec je postregel z obilico snega na vseh koncih Slovenije ter tako omogočil dejavnosti na prostem in vedre obraze. Kekec in njegovi prijatelji so na zimovanju obiskali tabornike **Rodu Puntarjev Tolmin**, ki so izdelovali sovce, s katerimi so pregnali Bedanca, skuhal Pehtin domači čaj in postavili bivak za Brinčlja. Sneg so izkoristili za sankanje, kepanje in izdelavo igluja. Pravljčno taborniško dogodivščino je posnela novinarska ekipa TV Koper. Taborniki **Rodu srebrnih krtov Idrija** so zimske dni preživeli na Kovku, kjer so se prelevili v prave detektive, ki so poskušali ugotoviti, kdo jim je ukradel zastavo. Med raziskovanjem so izdelovali švedske bakle, stopinje iz mavca, tekmovali so v postavljanju snežakov, pripravili naravno kozmetiko ... Kulinarično obarvano

zimovanje je privabilo člane **Rodu kranjskega jegliča Spodnja Idrija**, ki so na ognju pekli ribe, skuhalo pravi taborniški golaž in pripravili slastne kokosove kroglice. MČ-ji so z izdelovanjem pogač poskrbeli, da tudi ptički ne bodo lačni. Taborniki **Rodu koroških jeklarjev Ravne na Koroškem** so preživeli jedrsko nesrečo v Strojnobilu in uspešno ustavili poškodovan jedrski reaktor. Aktivnost, ob kateri so se veliko naučili, je uspela, zabave pa tudi ni manjkalo. Na zimovanju se jim je pridružil **Rod srebrne reke Radlje ob Dravi**.

Vzdušje zimskih olimpijskih iger se je odražalo tudi na zimovanjih. V hokeju in drugih disciplinah so se pomerili taborniki **Rodu stražnih ognjev Kranj**. Športno obarvano olimpijsko zimovanje so preživeli tudi v **Rodu sivih jelš Trebnje**, **Rodu Črno jezero Slovenska Bistrica** in **Rodu bistriških gamsov Kamnik**. Čisto svoje olimpijske majice so si izdelali taborniki **Rodu II. SNOUB Ljubo Šercer Maribor**.

Na sledi Bedancu in Pehti. Foto: Enej Zalašček

Korajža sporoča: Rok za oddajo prispevkov za aprilsko številko je sredo, 21. marec!

Lutke za dobro voljo in pravljčni večer. Foto: Arhiv RKJ

Poključski rod Zgornje Gorje si je zimovanje popestril z glasbo in igro ter se učil o zgodovini našega planeta. Vesolje, planete in astronave so na zimovanju spoznavali taborniki **Rodu Hudi potok Šmartno ob Paki** in člani **Rodu Tršati tur Ljubljana**.

Snega na zimovanju so se razveselili taborniki **Rodu kraških viharnikov Postojna** v Gozdni šoli v Bohinju. Mraz na zimovanju ni ustavil niti članov **Kobanskega rodu Selnica ob Dravi**, ki so dneve preživljali na smučišču. **Rod Severni kurir Slovenj Gradec** je zimoval v Završah, kjer ni manjkalo snežnih bitk, gradnje iglujev, cirkuških prigod in zabave. Ob družinjah je potrebno poskrbeti tudi za pravo mero znanja, MČ-ji **Rodu črnega mrava Ljubljana** so usvajali znanje prve pomoči. **Rod močvirski tulipani Ljubljana** je na zimovanju poleg snežnih radosti ponavljal orientacijo in topografijo. 85 tabornikov **Rodu Srnjak Logatec** je zimovanje preživelo v zasneženih Skomarjeh, kjer so kurili ogenj v snegu in na avtomobilu zamenjali gumo.

Pogumni GG-ji **Rodu svobodnega Kamnitnika Škofja Loka** so na zimovanju prehodili 8 km in premagali kar 700 m višinske razlike ter srečni prispeli do taborniškega doma Šija. Pot pod noge je ubralo

tudi nekaj tabornikov iz **Rodu Stane Žagar - mlajši Kranj**, ki so se na zimovanju podali na vrh Kureščka, medtem ko so najmlajši kuharji pripravljali palačinke.

Na Paškem Kozjaku so svoje zimske dni preživeli GG-ji **Rodu Jezerski zmaj Velenje** in **Rodu gorjanskih tabornikov Novo mesto**, ki so gradili gradove, ponovili prvo pomoč, izdelovali piškote in počeli vragolije na snegu.

V krogu tabornikov so zimske dni preživeli v **Mai-strovem rodu Maribor**, **Rod Enajsta šola Vrhnika** se je mudil v Gornjem jezeru blizu Cerknice, **Rod zelenega Žirka Žiri** in **Rod zelene sreče Železniki** sta zimovala v Podbrdu.

Zimovanja niso le večdnevna akcija, ampak druženje, ki je zabavno tudi starejšim. PP-ji **Rodu zelenega Žirka Žiri** so svojega preživeli v Čepovanu, kjer so se preizkusili v orientaciji, našemljeni obiskali vas in podelili nove modre rutice. PP-ji in RR-i **Rodu Pusti grad Šoštanj** so svojo zasneženo zimovanje popestrili

Slastni hamburgerji, pripravljani na prostem. Foto: Matic Arko

MČ-ji Rodu Mladi borci Ajdovščina z novimi rdečimi ruticami. Foto: Arhiv RMB

z izzivi in adrenalinskim nočnim sankanjem. Na vikend, posvečen druženju in podeljevanju novih rutic, so se odpravili PP-ji, RR-i in grče **Rodu XI. SNOUB Miloša Zidanška Maribor**. Preko duhovnih aktivnosti so se zazrli globoko v pot, ki so jo prehodili do tega trenutka in ki jo še želijo nadaljevati kot taborniki.

V zasneženih zimskih aktivnostih so uživali tudi **Kokrški rod Kranj**, **Rod belega konja Slovenske Konjice**, **Rod mlinskih kamnov Radomlje**, **Podkovani krap Ljubljana**, **Rod aragonitnih ježkov Cerkno**, **Rod zelenega Jošta Kranj**, ki se je družil na Joštu, **Rod mirne reke Mirna**, ki je zimoval na Lisci, kjer snega res ni manjkalo.

Po hribu gor in dol

Prave zimske užitke nudijo tudi krajše akcije. Bele strmine so preizkusili **šoštanjski taborniki** na Goricah in Veliki planini, **Kraški viharniki** na Kaliču in MČ-ji **Rodu Veseli veter Murska Sobota** ter MČ-ji **Rodu Lilijski grič Pesje** so uživali vsak na svojem hribu v sankanju. MČ-ji, GG-ji in vodniki **Rodu Sivega volka Ljubljana** so se dričali po sankski progi v Lomu pod Storžičem.

Po hribu navzgor so šli taborniki **Rodu Samorastniki Ljubljana**, ki so se odpravili na dvodnevni izlet na Jošt.

Šč, po hribu navzdol. Foto: Suzana Podvinšek

Zimske dogodivščine

Pustu so z rajanjem in plesom v maskah pomagali preganjati zimo v **Rodu bistrega potoka Muta**, **Rodu Topli vrelec Topolšica**, kjer so izdelovali maske, **Rod morskih viharnikov Portorož** se je našemil, plesal in se sladkal s krofi.

Zimsko razposajeni člani so izdelovali snežne skulpture v Pesju, **Maistrovem rodu**, **Rodu Topli vrelec Topolšica**, **Rodu Ukročena reka Maribor** in Murski Soboti, kjer so postavljen iglu izkoristili za peko twista.

MČ-ji iz **Celja** so se skupaj s starši razmigali na izletu. **Rod jadranskih stražarjev Izola** se je odpravil na izlet v zasneženo Mojstrano. MČ-ji **Maistrovega rodu Maribor** so obiskali glažutarski muzej. Člani **Rodu upornega plamena Mengeš** so obuli drsalke ter preizkušali, kdo je bolj spreten. Vod Zajedavci iz **Rodu dveh rek Medvode** je uspešno razvozljaj uganke v sobi pobega.

Trampolin park Woop je privabil številne tabornike, obiskal ga je **Rod Stane Žagar - mlajši Kranj**, ki po treh urah skakanja ni bil utrujen. Da je park primeren za vse, pa so dokazali PP-ji iz **RKJ Sežana** in **RS Logatec**, ki so se zelo zabavali. PP-ji in RR-i **RGT Novo mesto** so se sprostiti na paintballu. Po dobri hrani je dišalo v **Slovenj Gradcu**, kjer so PP-ji pripravili kosilo, na katerega so povabili starejše člane.

Domžalski taborniki so se udeležili spominske slovesnosti ob spominu na tragedijo Kamniško-zasavske čete na Oklem.

Več znam, več veljam

Tabornik je vedoželjen. Fizikalnim zakonom so s sušicami in vrvmi kljubovali GG-ji **Rodu II. grupe odredov Celje**, ki so osvajali znanja o vozlih in vezavah ter zgradili mini bivak.

Kako izgleda notranjost, zakulisje in različne delavnice Lutkovnega gledališča Maribor, kjer umetniki ročno izdelujejo lutke, so si ogledali najmlajši iz **Rodu XI. SNOUB Miloša Zidanška Maribor**. Izdelali so si svoje senčne lutke in osvojili večino Igralec. Na strune so brenkali člani voda Fokus iz **RSK Škofja Loka**, ki so osvajali večščino Kitarist, člani voda Ježki iz **RPG Šoštanj** so se prelevili v Rešilkote.

V orientacijskem teku se je preizkusil vod Fokus iz **Škofje Loke**. Znanje orientacije pa so ponavljali tudi Jzni jži iz **Sežane**. **RUP Mengeš** je na fotoorientaciji raziskoval koticke Domžal.

Kraški viharniki so v Ekomuzeju Pivška presihajoča jezera pripravili zabavno delavnico zimskega preživetja v naravi. **Rod divjega petelina Šentjur pri Celju** je skupaj z ostalimi mladinski organizacijami sodeloval na kvizu "Ali poznaš svojo občino?"

Člani **RVV Murska Sobota** so se izobraževali v okviru projekta Go in Nature na Madžarskem v gozdni šoli Zalaerdo.

Juhu, snežil! Foto: Alja Tekavec Uršič

In še vse kaj drugega so počeli ...

Hana, Lovro, Tilen in Gaja, ki so na dan ustanovitelja odlično zastopali **kranjske tabornike** v oddaji Dobro jutro. Svojo taborniško hišo so uredili v **Rodu snežniških ruševcev Ilirska Bistrica**. Posamezniki iz **Rodu Eberl-Jamski Zagorje ob Savi** so se udeležili krvodajalske akcije.

Da jim mraz ne bi prišel do živnega, so poskrbeli **taborniki v Šoštanju in Šmartnem ob Paki**, kjer so si oblekli nove tople jopice.

Fotka meseca

Vroč ogenj v osrčju zasneženih koroških gozdov. Foto: Neža Ternik

O toplem poletju so razmišljali v **Rodu trnovskih regljačev Ljubljana** med planiranjem taborjenja, ki ga nestrno pričakujejo.

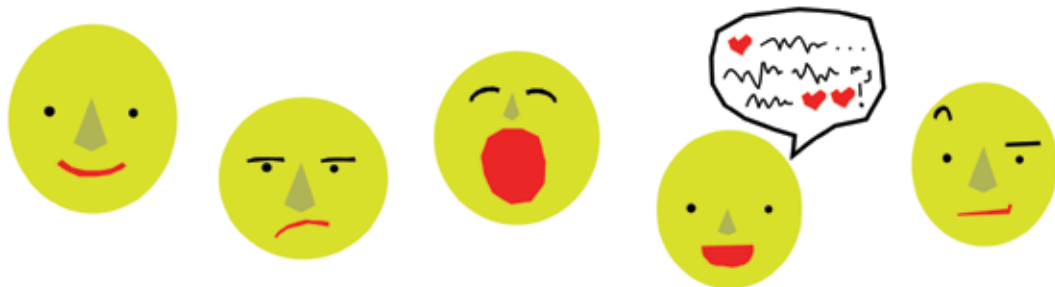
Zvrstili so se številni občni zbori v **MR Maribor, RPK Ljubljana, RPG Šoštanj in RHP Šmartno ob Paki**, ki so prinesli nova vodstva, katerim želimo veliko uspeha. O novostih poročajo tudi v **RST Domžale**, kjer se aktivno pripravljajo na nov taborniški dogodek - ROT 2018, dogajanje iz zakulisja lahko spremljaš na Instagramu @rot_2018.

Korajža pojasnjuje: Novice pripravimo v uredništvu tako, da povežemo informacije, ki nam jih pošljete na revija.tabor@taborniki.si. Rodove vodje komunikacij zato prosimo, da nam v sporočilu pozamete vaš mesec: zabeležite imena akcij in v dveh povedih opišite, kaj se je dogajalo. Pošljite tudi novičko za rubriko Od rodov, ki naj bo dolga 1300 znakov s presledki. Taborniški fotografi ste uabljeni, da z nami delite svoje fotografije. Pošljite nam fotografije čim večje velikosti in se izogibajte pošiljanju takšnih, ki so bile posnete z mobilnimi telefoni ali uzete s Facebooka. Prav tako vabimo vse tabornike k pošiljanju Pisem bralcev - pišete lahko o aktualnem taborniškem dogajanju in drugih polemikah, ki bi jih radi delili s taborniki. Dolžina takšnega pisma naj bo do 3000 znakov s presledki. Uredništvo Tabora se vam že unaprej lepo zahvaljuje!

Kanček poguma za vedro spoznanj

Ljudje med seboj neprestano komuniciramo in se sporazumevamo, a se tega marsikdaj ne zavedamo. Ko nekoga pogledaš v oči, komu ne odgovoriš na vprašanje, poveš zgodbo prijatelju, pobožaš mimoidočega psa, zazehaš ali le kihneš. Z vsakim majhnim dejanjem svetu in ljudem okoli sebe nekaj sporočiš. In ravno to je čar naših odnosov in medsebojnega druženja.

Ali kdaj pomisliš, kaj novega si izvedel, ko si se pogovarjal s prijateljem?

Kako se je počutila mama, ko si jo objel?

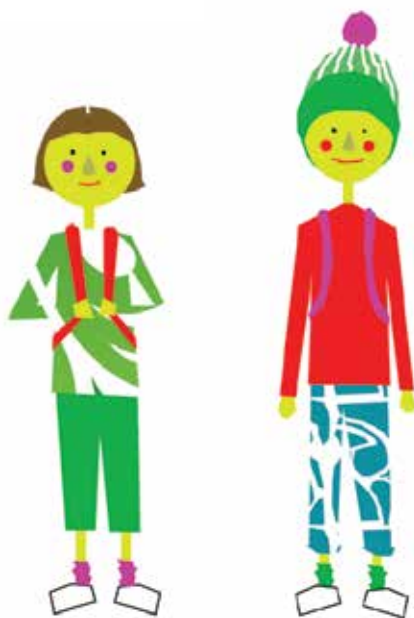
Kako si se počutil, ko te je učiteljica ponvalila?

V vsaki novi situaciji in z novim stikom se naučimo ter izkusimo nekaj drugačnega. Zato le pogumno! Nameni lepo besedo neznanцу, pomagaj komu, ki je potreben pomoči, ali se zgolj nasmehni prijatelju in s tem obogati sebe ter svet okoli sebe.

Oglej in preberi zanimive zgodbe, v katerih so otroci z različnimi načini komuniciranja doživeli prijetne trenutke in si s tem popestrili dan, teden, celo mesec. Skupaj z vodnikom ali prijateljem ugotovita, na kakšne način so se otroci sporazumevali in kaj novega so doživeli.

Šah-mat

Petro je mama poslala po kruh in mleko v trgovino. Na poti do trgovine je Petra prečkala park pod svojim blokom, nato čez cesto zavila na glavni trg, od tam pa po Pomarančni ulici prispela do trgovine. Tik preden je vstopila v trgovino, je na drugi strani ceste zagledala Andraža. Andraža je poznala, ker je bil najboljši šahist v mestu. Že tri leta zapored je ubranil naslov šolskega prvaka. Vendar Andraž Petre ni poznal, saj je bila Petra šele v četrtem razredu, on pa že v osmem. Petra je ob sobotah igrala šah s svojim dedkom in si je večkrat želela spregovoriti kakšno besedo z Andražem, ko ga je srečala na šolskih hodnikih. A ji je bilo vedno nerodno. Medtem ko je Petra razmišljala, kaj ji je storiti, je Andraž prečkal ulico in vstopil v trgovino, pred katero je stala Petra. Petra je vedela, da je to idealna priložnost, da izve kakšen nov šahovski trik in tako morda naslednjo soboto premaga dedka. Zbrala je pogum, si naredila nasmešek na obraz in pohitela za Andražem. Ko ga je dohitela, ga je prijazno ogovorila: "Živijo, Andraž!" Petra in Andraž sta se zapletla v kratek pogovor in Andraž jo je povabil, da se pridruži šahovskemu krožku na šoli.

Petra je z navdušenjem naslednji teden odšla na prvo šahovsko uro, kjer jo je Andraž predstavil ostalim. Že prvi dan je spoznala tri nove prijatelje in se naučila dveh novih šahovskih potez. Kar je nekaj dni zatem opazil tudi dedek, saj je bil primoran sprejeti šahovski poraz. Petri je nekaj sekund poguma pomagalo, da je doživela cel kup novih dogodivščin.

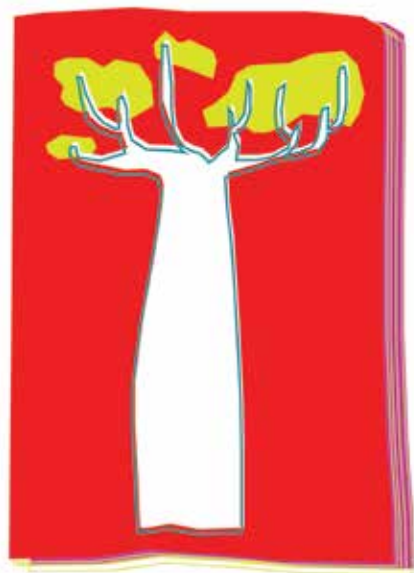
Žejni kruhovci

Tomaž se je odpravljal v šolo in na prehodu za pešce srečal starejšo gospo, ki je ravno tako želela prečkati cesto, a jo je bilo strah, saj ji je vid z leti nekoliko opešal. Tomaž je prijazno pristopil, ji namenil pogled in jo vprašal: "Gospa, ali potrebujete pomoč pri prečkanju ceste?" Gospa je pomoč z veseljem sprejela in ga v zahvalo pospremila skoraj celo pot do šole. Po poti mu je pripovedovala najrazličnejše zgodbe. Med drugim tudi Tomaževo najljubšo zgodbo o žejnih kruhovcih.

Kruhovci so drevesa, ki rastejo večinoma v Afriki in lahko v svojem deblu shranijo tudi do 100.000 litrov vode. S tolikšno količino si lahko pripravimo približno 700 prijetnih kopeli v kopalni kadi. Kar pomeni, da bi si iz kruhovca lahko skoraj z leti vsak dan točili vodo za svojo kopel.

Tomaža je srečanje z gospo zelo razveselilo. Bil je zadovoljen, ker je nekomu pomagal. Poleg tega mu je tudi čas v šoli hitreje minil, saj je vseh pet šolskih ur premišljeval o mogočnih kruhovcih in si enega narisal na prvo stran zvezka.

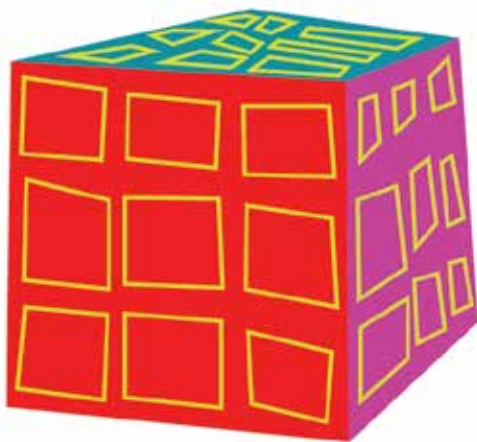

Pisana kocka

Elizabeta je odhajala od babice v glasbeno šolo, ko je na klopci v parku opazila dekle, ki je sestavljalo Rubikovo kocko. Elizabeti je pisana kocka vzbudila zanimanje, zato je pristopila bližje. Dekle jo je opazilo in ji namenilo prijazen nasmešek. Ko jo je Elizabeta vprašala, kaj počne, ji je to odgovorilo v njej neznanem jeziku. Elizabeta je bila zmedena, a ji je dekle pokazalo, naj prisede. Elizabeta je prisedla, mlado dekle ji je pokazalo, kako se sestavi eno ploskev Rubikove kocke. Zatem se je Elizabeta predstavila tako, da je pokazala nase s prstom in dejala: "Elizabeta." Dekle se je nasmehnilo, pokazalo s prstom nase in reklo: "Paula."

Tako sta se Elizabeta in Paula spoprijateljili. Njun pogovor se je večinoma odvijal v pantomimi in risanjem v pesek. Elizabeta je Pauli pokazala, da igra violino in trenira košarko. Paula Elizabeti pa, da pleše balet. Ker se je Elizabeti že mudilo v glasbeno šolo na uro violine, se je s Paulo zmenila, da se dobita zopet jutri, ob istem času, na isti klopci.

Elizabeta je tisti večer s težavo zaspala, saj je komaj čakala, da ponovno sreča Paulo. Bila je presenečena, koliko stvari je izvedela o Pauli in obratno, čeprav ne govorita istega jezika. Poleg tega je imela novo željo za svoje rojstnodnevno darilo, Rubikovo kocko.

Doživi tudi sam s svojim vodom nove in prijetne dogodivščine – s preprosto gesto, pogovorom ali besedo. Preberi si nekaj idej, kako lahko polepšaš dan sebi in drugemu. Le pogumno!

NALOGE

pomagaj starejšemu občanu

napiši pismo nekemu, ki ga občuduješ

pohvali svojo najljubšo učiteljico ali učitelja na šoli

ogovori nekoga, ki ga še ne poznaš

pokliči svojo babico in ji povej, kaj si počel čez vikend

nasmehni se prodajalki v trgovini

vprašaj svojega frizerja, zakaj se je odločil za ta poklic

podari pasji priboljšek sosedovemu psu

Poskusi in videl boš, da ti bodo majhni trenutki, pogledi, pogovori polepšali dan!

Kako se sporazumevati na daljavo

Veščina Signalist

Obtičal si v gorah, na morju, sredi puščave. Se boš znal na daljavo sporazumeti s prihajajočimi reševalci?

Pip pip pip, piiiip piiiip piiiip, pip pip pip. Vsem v takšni ali drugačni obliki znano zaporedje znakov, ki ima mednarodno priznan pomen kot klic na pomoč. Zapis SOS, ki ga v Morsejevi abecedi predstavlja zaporedje treh kratkih, treh dolgih in ponovno treh kratkih piskov, se v ta namen uporablja od leta 1909, ko ga je uporabila prva ladja. Najbolj znan dogodek, kjer so SOS uporabili, se je pripetil leta 1912. Takrat se je potopil Titanik, ki je poskušal na svojo stisko opozoriti s prav tem zaporedjem znakov.

Zgodovina

Simboli za sporazumevanje na daljavo niso imeli le namena, da sosedom na morju sporočimo, kdaj imamo luknjo v čolnu in potrebujemo dodaten škorenj, da bomo vodo lahko dovolj hitro izlivali. Lenoba je mati izuma in tudi ljudje so hitro začeli iskati načine, kako jim ne bi bilo treba jahati iz enega kraja v drugega ali se jim dreti z enega hriba na drugega, da bi si lahko posredovali najbolj nujne informacije.

Prvo zares učinkovito metodo za signaliziranje so razvili v Franciji leta 1792 - sestavljali so jo stolpi, na vrhu katerih je bil sistem premičnih drogov, ki so jih lahko postavili v različne položaje. Mreža, ki je bila do konca uporabe sistema po letu 1850 razporejena po celotni Franciji, je pokrivala razdaljo kar

Adá Jones pri pošiljanju sporočila v Morsejevi abecedi leta 1918. Foto: Bain

4800 kilometrov. Kasneje so po vzoru tega sistema za uporabo na krajše razdalje (med ladjami ali po kopnem) razvili tabornikom zelo dobro znan semafor z zastavicami, ki ga mi kombiniramo z Winklerjevo abecedo. Ta je sestavljena iz serije različnih položajev, ki predstavljajo črke ali simbole pri sporazumevanju. Semafor še danes v določenih situacijah uporabljajo mornarji - podnevi uporabljajo rdeče-rumene zastavice (na kopnem uporabljamo rdeče-bele), ponoči pa jih nadomestijo z baklami.

Tabornikom nikakor ni tuja že v uvodu omenjena Morsejeva abeceda. Njene začetke lahko postavimo v leto 1836 oz. v čas odkritja električnega telegrafiranja, pri katerem je sodeloval tudi Samuel Morse. Ker so

Oddajanje sporočila na sosednji hrib. Foto: Martin Rafael Gulin

lahko prek tega sistema pošiljali le električne pulze, ki so jih na prejemnikovem koncu zaznali magneti, ali pa tišino, ko pulzov ni bilo, je bilo potrebno iznajti način, kako prenašati besedilna sporočila le s kombiniranjem teh dveh metod. Po kar nekaj spremembah in več letih poskušanj so leta 1865 sprejeli uradno mednarodno Morsejevo abecedo, ki je v uporabi še danes, bodisi prek radijskih valov, svetlobnih ali zvočnih signalov bodisi z zastavicami, ki jih uporabljamo pri semaforju.

Kako naj si zapomnim vse te znake?

Veščina od nas zahteva znanje obeh signalizacijskih metod. To pomeni, da si moramo zapomniti kar nekaj znakov in jih kar se da hitro (vendar ne prehitro za tistega, ki sporočilo sprejema) tudi pošiljati naprej. Če hočemo na tekmovanju pokazati, da stvar obvladamo bolj kot vse ostale ekipe, je rešitev, ko se enkrat naučimo vse znake, le ena: vaja. Če pa želimo opraviti večšino in naš cilj ni oddajanje znakov pri hitrosti formule 1, pa je dovolj, če znamo vse znake in jih nato z zmerno hitrostjo pošljemo na drugo stran prejemniku.

Metod, da si znake zapomnimo, je mnogo. Tista, ki se mi zdi pri učenju Morsejeve abecede najbolj uporabna, je deljenje črk v skupine s podobno obliko. Tako dobimo skupine AUV, NDB, TMO, EISH, GW, JYQ, FL, CZ in KRPX.

Če si jih izpišete na list papirja v teh skupinah in v tem vrstnem redu, boste hitro našli vzorce, ki se ponavljajo. V veliko pomoč vam je lahko tudi, da si po obliki črke razporedite črte in pike, ki jo sestavljajo. Prečna črta v črki T tako postane črta v Morsejevi abecedi, vrh in vmesna črta pri črki A postaneta pika in črta itn. Lahko si izdelate plakate, znake rišete s kreda ali v pesek. Mnogokrat si stvari, ki jih zapišemo na tak način, zapomnimo bolje, kot če bi bile napisane na tabli.

Tudi pri signaliziranju z zastavicami lahko v simbolih najdemo neko logično zaporedje, po katerem si sledijo v abecedi. Če jo oddajamo kar po vrsti od A do Z, hitro ugotovimo, da pri sklopkih črk ena roka ostaja na mestu, med tem ko se druga premika, kar nam je lahko v veliko pomoč. Semafor je zahteven tudi zato, ker so za prejemnika in oddajnika simboli postavljeni zrcalno. Te težave pri Morsejevi abecedi ni, zato je pomembno, kako si znotraj ekipe razdelite vloge. Pri učenju semaforja bodite še posebej pozorni na zrcalne znake: K in V, J in P, M in S, H in Z ... Ti nam namreč najhitreje zmešajo štrane.

Metoda za Morseja:

Za začetno učenje znakov nam je lahko v podporo naš celoten vod. Ko že približno poznamo nekaj znakov, se lahko razdelimo v dve skupini. Vsaki damo nekaj, kar predstavlja črte, in nekaj, kar predstavlja pike, npr. svinčnike in kolute lepilnega traku. Člani ekip se med seboj posvetujejo in vsaka ekipa sestavi en znak v Morsejevi abecedi, ki ga pred drugo ekipo skriva. Nato si znaka ekipi hkrati pokažeta in skušata čim prej uganiti, katero črko je sestavila druga ekipa; nato vajo ponovimo. Kasneje lahko dodajamo tudi več znakov, da vajo naredimo zahtevnejšo.

Metoda za semafor:

Eden najlažjih načinov, da začnemo z učenjem semaforja, je, da najprej večkrat oddamo kar celotno abecedo po vrsti. Ko nekaj znakov že poznamo, se naučimo oddati svoje ime, nato pa še priimek. Iz tega lahko nadaljujemo in oddajamo kar predmete, ki jih vidimo okrog sebe. Stol, miza, okno ... To lahko na vodovem srečanju delamo v parih in se izmenično učimo tako sprejemanja kot oddajanja.

Igra za taborjenje, vodov izlet:

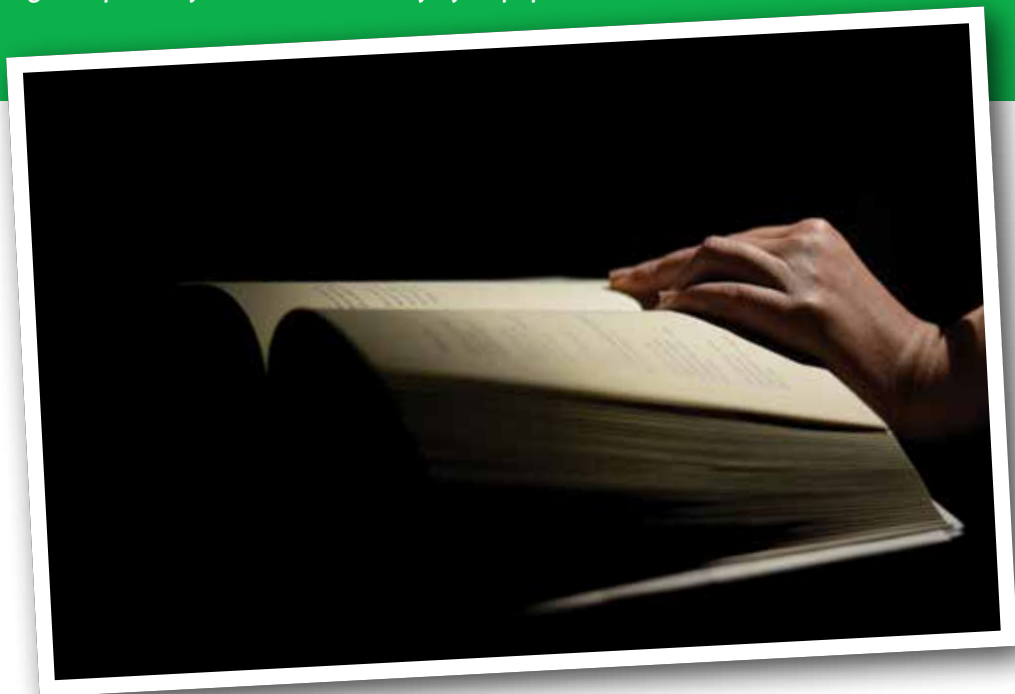
Uporabo signalizacije redko preizkusimo na večjih razdaljah. Velik izziv je lahko, da si oddajamo na razdaljo, na kateri se ne moremo več slišati ali pa celo na tako, kjer se moramo gledati z daljnogledom. Naj si voda med seboj sporočita, ali sta že našla prostor za bivač, lahko si oddata tudi vic. Vendar za to predvidite nekaj časa - trajalo bo dlje, kot bi si mislili. Seveda brez uporabe telefonov. Izziv je, da smo pozorni drug na drugega in opazimo, kdaj bodo začeli oddajati. Za tako aktivnost je potrebno dobro znanje signalizacije.

Sprejemanje sporočila s sosednjega hriba.
Foto: Martin Rafael Gulin

Papirnate zgodbe

Pisana beseda ustvarja zgodbe, ki nas dopolnjujejo, učijo in spreminjajo. Tudi te zgodbe postanejo del nas in naše življenjske pripovedi.

V resnici mi je težko obrazložiti, zakaj je branje tako pomembno. Še najboljši argument, ki sem ga našel, je v nekem članku podala novinarka Irena Štaudohar, ki je zapisala, da je vsem zgodovinskim oblikam odpora do knjig (zažiganje knjig v srednjem in novem veku, vatikanski seznam prepovedanih knjig, starševsko zgražanje ob kakšnem domačem branju itn.) skupno predvsem to, da branju priznavajo posebno moč, pred katero se je potrebno zavarovati. Ni važno, za kakšno moč gre, očitno je, da ta moč obstaja – nemočnih knjig namreč ne bi bilo treba zažigati.

A je ta argument (očitno) dober tako za ljubitelje kot za sovražnike knjig, zato ni zares uporaben za spreminjanje odnosa do branja. Bolj pomembo (poleg užitka pri branju, učenja sočutja in gledanja na svet z drugačnim pogledom) se mi zdi nekaj drugega, kar je tesno povezano s pisano oz. tiskano besedo. V dobi, ko vse teži k digitalizaciji, zapisu in shrambi v računalniškem spominu, pomeni pisati in brati pisano besedo svojevrsten upor. Digitalni zapis namreč omogoča nevidne spremembe, manipulacije v neprimerljivo večji meri kot zapisana beseda. Ja, seveda lahko z belilom prebarvaš besedo v knjigi in jo

zamenjaš z drugo, lahko se nekdo pretihotapi v tvojo sobo in ti zradira stran v dnevniku, a je neskončno lažje na skrivaj spremeniti odstavek na spletni strani, digitalno fotografijo ali celo video. Zapisovanje besed in branje s papirja je najboljše zagotovilo, da bodo besede ostale takšne, kot so, nespremenjene, trdno zakoreninjene v resničnost, v kateri so bile zapisane. Seveda se bomo mi od enega do drugega branja spreminjali, a naj vsaj besede ostanejo iste. In čeprav se morda to (še vedno) sliši nekoliko pretirano, nam digitalni zapis in internet te stalnosti preprosto ne moreta zagotoviti.

Podoben učinek imajo tudi same zgodbe. Kot piše italijanski pisatelj Umberto Eco, nas velike, nespremenljive zgodbe učijo, da je takšno tudi življenje – nespremenljivo, strogo, s posledicami za naša dejanja. Tako kot bo Harry Potter vedno, znova in znova premagal Mrlakensteina, tako so stvari, ko jih enkrat naredimo, nespremenljive, dokončne, naša "zgodba" pa z njimi še malo bolj določena. To zavedanje ni zdravo, če vodi v mučen strah pred posledicami, a je dobro zdravilo v svetu, kjer naj bi lahko vse nemudoma popravili, spremenili, zavrteli nazaj in naredili še enkrat.

"O vsem moram malo podkožno razmisliti ..."

Starejši bralci ste v naslovu takoj prepoznali najbolj znan citat iz risanke Jajo in Pajo. Izgovori ga dedek Bedenko, ko se mu zjutraj ne da vstati. Toda ta stavek v sebi skriva nekaj več.

Zagotovo ste v šoli že morali pripraviti seminarsko nalogo in jo predstavljati pred razredom. Za njeno pripravo ste imeli časovno omejen rok. Kaj mislite, katere naloge se bile najbolj inovativne? Tiste, katerih avtorji so še isti dan začeli z delom in nalogo naredili takoj, ko je bilo to možno, ali tiste, katerih kreatorji so si rekli, da je časa še dovolj in da bodo nalogo naredili zadnji trenutek?

Zakaj niso bile najboljše nobene od teh? V prvo skupino spadajo pridni učenci, ki ne morejo živeti z mislijo, da bodo nekaj morali storiti kasneje, zato z delom končajo takoj, misel pa se v tako kratkem obdobju ne more povsem razviti. V drugo skrajno skupino spadajo tisti, ki se jim ne da delati nič, kar je povezano s šolo, in namesto naloge raje počnejo kaj drugega. Ti navadno nalogo spišejo na hitro in pod pritiskom, na večer pred oddajo. Ideja se v tej skupini sicer razvije, vendar se zaradi drugih aktivnosti, ki zaposlijo možgane avtorjev, ne izpelje primerno.

In kako narediti najboljšo seminarsko? S kombinacijo obeh rešitev. Začeti prvi dan in vsak dan do roka napisati nekaj povedi oz. si vzeti vsaj 15 minut, da o seminarski razmišljamo. Tako bomo vsak dan spodbudili možgane,

da razmišljajo o nalogi, kar bo pripomoglo k temu, da se bo proces razmišljanja o nalogi izvajal ves čas v ozadju. Povsem mogoče je, da bo najboljša ideja prišla na plano med dejavnostjo, ki nima veze s temo naloge. Zadnje dni ideje, ki jih imaš, preglej in zapiši v nalogo. Zagotavljam ti, da bo tvoja najboljša.

Kakšno zvezo ima vse to z dedkom Bedenkem? Pametnejši in inovativnejši lik boste v risankah težko našli. Vse zahvaljujoč njegovemu (podkožnemu) razmisleku.

Kako si obrnil stvari na glavo

V februarski številki si dobil nekaj nalog, pravzaprav za vsak dan eno. Vsako opravljeno nalogo je bilo treba tudi oceniti z oceno 1–5 glede na to, koliko ti je bila všeč.

Poglejmo zakaj?

Pregled rezultatov.

Rezultate si vizualiziraj tako, da pri vsakem področju pobarvaš toliko polj, s kolikor si ocenil nalogo. Z barvanjem prični v sredini kroga.

Analiza stanja in razmislek.

Sedaj lahko vidiš, katera področja so ti ljubša in katerim se mogoče raje izogneš. Odgovori si na sledeča vprašanja in odgovore zapiši.

Bi se sam ocenil tako, kot se je pokazalo v testu?

Kje so odstopanja med tvojo oceno in dobljenimi rezultati?

Katera področja so ti najljubša in zakaj?

Zakaj misliš, da je temu tako?

Bi rad spremenil sliko stanja in kako?

Katerim področjem se raje izogneš in zakaj?

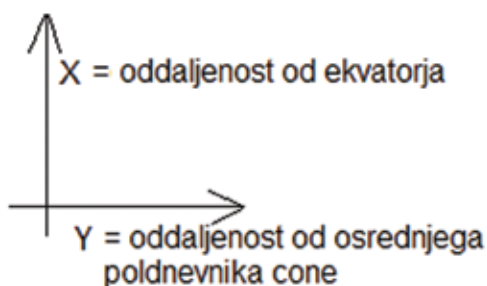
Koliko si pripravljen za to storiti?

Kartografska projekcija

Še vedno zmrzneš, ko te nekdo vpraša, kaj pa sta pravzaprav X in Y koordinati? Po prebranem članku boš vedel odgovor tudi na to vprašanje.

Vprašanje na topografskem testu se glasi: "Kaj predstavljata oznaki X in Y na državnih topografskih kartah merila 1 : 25000?" Odgovor bi bil: "X predstavlja oddaljenost od ekvatorja, Y pa oddaljenost od osrednjega poldnevnika cone." Preveč komplicirano? Gremo lepo po vrsti.

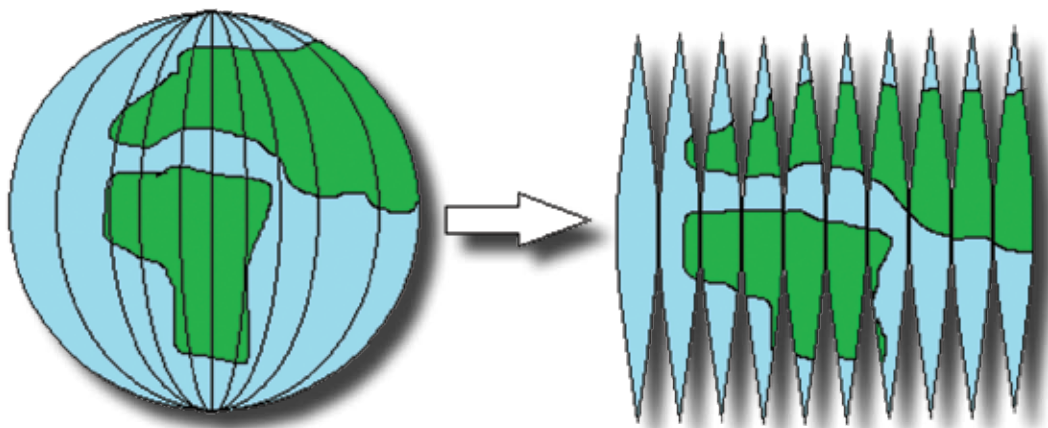

V februarski številki smo se seznanili s poldavniki in vzporedniki. Danes nas čaka druga naloga. Ali lahko olupek pomaranče razgneš na list papirja? Ne gre, ne da bi ga pri tem deformiral. Prav tako tudi površino Zemlje, ki jo hočemo prikazati na listu papirja, rahlo popačimo. Predstavljaš si, da olupiš pomarančo (Zemljo) na 120 pokončnih olupkov. Ti so res tanki in jih lahko skoraj naravnost položiš na list. Tako nekako izgleda **Gauss-Krügerjeva projekcija**, ki jo uporabljamo v Sloveniji za prikaz površja. Bolj strokovno, kartografska projekcija je matematična

funkcija, ki preslika geografski širino in dolžino v par koordinat v ravnini (X, Y). Vsak olupek oz. **cona** je široka 3°, vseh con na Zemlji pa je 120 ($120 \text{ con} \times 3^\circ = 360^\circ$). Slovenija leži v peti coni, točno po njeni sredini poteka poldnevnik s 15° vzhodne **geografske širine**. Ta je pomemben, saj v Gauss-Krügerjevi projekciji **predstavlja os X**, pozitivna smer je usmerjena proti severu. **Os Y** v Gauss-Krügerjevi projekciji je kar **ekvator**, pozitivna smer je usmerjena proti vzhodu.

Osrednjemu poldnevniku cone po dogovoru pripišemo vrednost Y = 500 km. Kraji vzhodno od njega imajo torej večji Y. Kraj, ki leži 32,6 km zahodno od osrednjega poldnevnika cone, pa bi imel Y = 467,4 km. Celotna Slovenija je oddaljena od ekvatorja med 5000 in 5200 km. Po navadi se oznaka 5000 kar izpusti in pišemo namesto X = 5150 km kar X = 150 km.

Kaj pa se dogaja s poldavniki na karti? V naravi so vsi usmerjeni v eno točko - **geografski severni pol**. Usmerjeni so torej proti pravemu (geografskemu severu). Na karti pa so vzporedni! Temu se ne moremo izogniti. To je napaka, ki nastane zaradi pretvorbe olupka pomaranče (površine Zemlje) v ravnino. Smer proti vrhu karte, kamor kažejo navpične črte koordinatne mreže (X), imenujemo **projekcijski (kartografski) sever**. Razliko med projekcijskim in geografskim severom imenujemo **meridianska konvergenca**. To pa je tudi odgovor na vprašanje na topografskem testu: "Kaj je meridianska konvergenca?"

Gozdovniška savna

Gozdovniško savno ali v originalu "indijansko potnico" so uporabljala indijanska plemena za prečiščevanje teles s potenjem, danes tovrstne savne uporabljamo taborniki za razvajanje ob hladnejših dneh.

Izdelava gozdovniške savne je preprosta, vendar moramo biti na določene stvari pozorni. Naj kar takoj povem, da v gozdovniški savni ni odprtega ognja, temveč se ogenj zakuri zunaj, savno ogrejemo samo z vročimi kamni, ki smo jih predhodno v ognju dobro razgrelji. Za izdelavo potrebujemo leskove palice, šotorke, tanek polivinil, nekaj za izolacijo tal, svečke, kamne za savno in vedro za vodo.

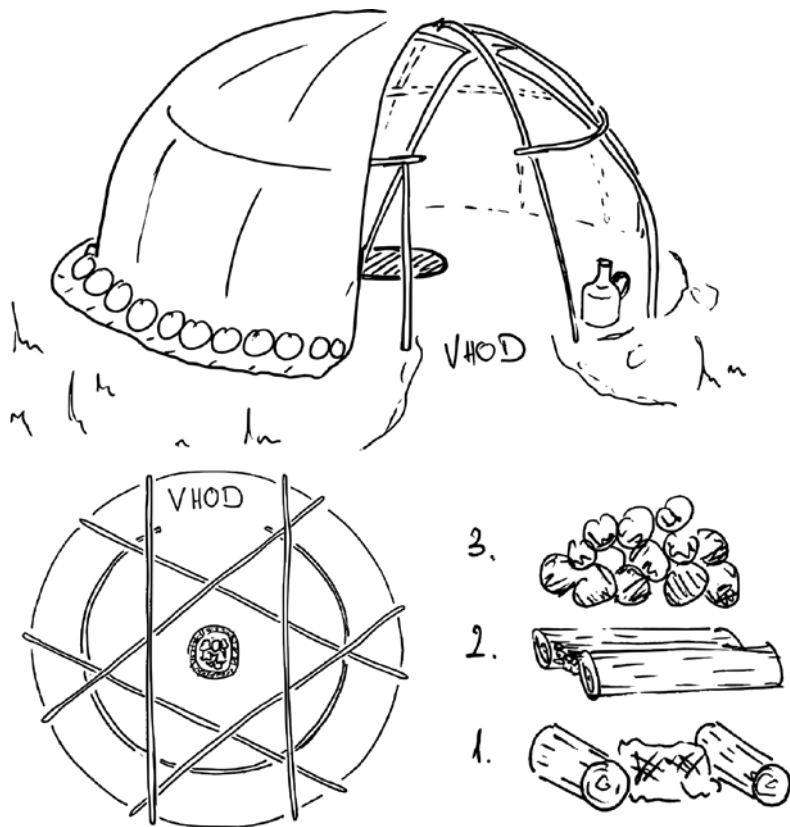
Ogrodje za kupolo postavimo **iz leskovih palic**, ki jih na začetku in na koncu močno zapičimo v zemljo, velikost kupole prilagodimo številu obiskovalcev. Ko je kupola postavljena, **na sredini** pripravimo prostor za **vroče kamne**. To je nekakšno ognjišče s prečno postavljenim šopom lesa, saj s tem poskrbimo, da so vroči kamni izolirani od hladnih tal, odvečna voda bo poniknila v zemljo. Tako zasnovano **kupolo prekrijemo s tankim polivinilom**, ki skrbi za ohranjanje pare v savni. **Vse skupaj prekrijemo s šotorkami**, da ustvarimo tanek izolirni sloj, ki savni prepreči izgubo toplote. V grobem postavljeno savno zatesnimo z obtežitvijo polivinila (k tlom) z balastom. Na vhodu poskrbimo, da bodo platnena vrata prepuščala čim manj zraka.

Ko je savna postavljena, se lotimo **ogrevanja**. Dobro je, da so kamni, s katerimi bomo savno ogrevali, iz goste in neporozne kamnine. Bistveno je, da kamni ob segrevanju vsebujejo čim manj vlage, ker jih lahko sicer zaradi hitrega segrevanja v ognju raznese. Ravno zaradi nevarnosti, da bi kakšen kamen razneslo, moramo ogenj za ogrevanje posta-

viti nekaj metrov stran od savne (in seveda tudi stran od dreves). V dobro naložen ogenj vstavimo kamne in jih grejemo vsaj kakšno uro, ko so ogreti, jih z lopato odnesemo v savno. Večji kot bodo kamni, dlje časa bodo ohranjali toploto v savni.

Zgleda, da smo pripravljeni na razvajanje, zato podam le še nekaj kratkih namigov.

- Priporočljivo je, da po tleh položimo slamo, odeje ali armaflekse, saj se tako zaščitimo pred hladom iz tal.
- Da se nam slučajno ne zgodi, da bi v savni zmanjkalo kisika, moramo obvezno imeti prižgano svečko (če svečka ugasne, prostor malo prezračimo).
- Ko čutite, da ste v savni dobro ogreti, poskrbite, da se ohladite s hladno vodo v reki ali bazenu, sicer lahko pride do zdravstvenih težav.

Pečena omleta

Sestavine: 250 g krompirja, paprika, 12–15 češnjevih paradižnikov, 150 g naribanega sira (lahko parmezan ali mehkejši sir), 5 jajc, 200 ml mleka, olje, sol in poper, začimbe po okusu

Potrebščine: ponev, deska, nož, vilice, posoda, alu folija

Čas priprave: 60 minut

Pri pripravi te jedi lahko porabimo krompir, ki nam je ostal od prejšnjega dne. V primeru, da jo pripravljamo čisto na sveže, moramo krompir najprej olupiti in ga narezati na kose ter ga skuhati. Kuhan krompir damo v ponev, ki jo pred tem dobro namastimo z oljem.

Papriki odstranimo semena in jo narežemo na trakove. Narežemo lahko tudi češnjeve paradižnike ali jih pustimo cele. Oboje priložimo krompirju v ponvi. Čez vse skupaj posujemo nariban sir.

V posodi zmešamo vseh pet jajc in jim dodamo začimbe po lastnem okusu. Jajcem dodamo še mleko, da je masa bolj tekoča. Vse skupaj dobro premešamo in prelijemo čez zelenjavo v ponvi. Po vrhu nato posujemo še preostali sir.

Ponev prekrijemo z alu folijo in jo postavimo v žerjavico na rob ognja. Jed pustimo kuhati približno 40 minut, vmes preverjamo napredek z vilicami. Ko so jajca popolnoma pečena, lahko jed postrežemo. Tu moramo biti posebej pozorni, saj se jajca navadno dolgo pečejo. Omleto lahko jemo kot samostojno jed ali poleg postrežemo kruh.

Zdravo za računalnikom

Kljub temu da si danes težko predstavljamo življenje, delo brez računalnika in večurnega sedenja, se moramo zavedati, da naše telo potrebuje redno aktivnost. Že poznaš načine, kako si olajšati sodobno delo doma ali v pisarni?

Pravilno sedenje za računalnikom

Hrbet naj bo vzravnani, stopala naj bodo na tleh, če tal ne dosežemo, si nekaj ravnega postavimo pod stopala. Če nimamo ergonomskega stola, ki podpira križ – ledveni del hrbta – in nas prisili v aktivno sedenje, si lahko pomagamo tudi drugače: ledveni del hrbta si podprimo z napihljivo ali mehko žogo, brisačo ... Priporočljivo je tudi sedeti na žogi za sedenje, ki nas prisili v aktivno sedenje in je znatno cenejša od ergonomskih stolov. Zaslona naj bo oddaljen približno 65 cm od oči, saj jih tako manj napenjamo in so bolj sproščene, nagnjenost zaslona naj bo 20-50°. Če ne gre drugače, postavimo pod zaslon podlago. Prav tako je bolje, če povečamo velikost pisave, kot da se zaslonu približujemo.

Pravilna uporaba miške in tipkovnice

Napačna uporaba računalniške miške lahko privede do utesnitve medianega živca, ki gre skozi zapestje,

oziroma sindroma karpalnega kanala. Glavni simptom je omrtvičenost palca, kazalca, sredinca ter polovice prstanca. Roka naj bo vzporedno z mizo. Če nimamo primerne podloge za miško z zapestno podporo, si lahko pod zapestje podložimo blazinico, brisačo ali napolnimo odsluženo nogavico z rižem.

Za pravilno uporabo tipkovnice naj bo podlaket podprta, zapestje in celotna roka poravnana. Paziti moramo, da se nam zapestje ne "lomi", kar se rado zgodi.

Kaj pa svetloba zaslona?

Novejši zasloni računalnikov, tablic in mobilnih telefonov oddajajo svetlobne žarke vidnega spektra. Najbolj problematična je izpostavljenost modri svetlobi v času, ko se telo že pripravlja na počitek, saj ta negativno vpliva na naš cirkadiani ritem – težje zaspimo, se zbudamo, čez dan smo utrujeni. Vedno bolj se pretirana izpostavljenost zaslonom in modri svetlobi povezuje s starostno degeneracijo rumene pege v očesu.

Idealno je, če vsaj pol ure pred spanjem ne uporabljamo elektronskih naprav. Lahko si po-

magamo z aplikacijami, ki zmanjšajo oddajanje modre in zelene svetlobe, ki upoštevajo datum, uro, naše spalne navade, želje glede osvetljenosti (npr. f.lux za Windows in Twilight za Android). Prav tako je oči priporočljivo spočiti – pogled za nekaj trenutkov usmerimo drugam, npr. skozi okno. Nekaterim pomaga, če nastavijo v programih urejanja besedil pastelne barve za barvo lista.

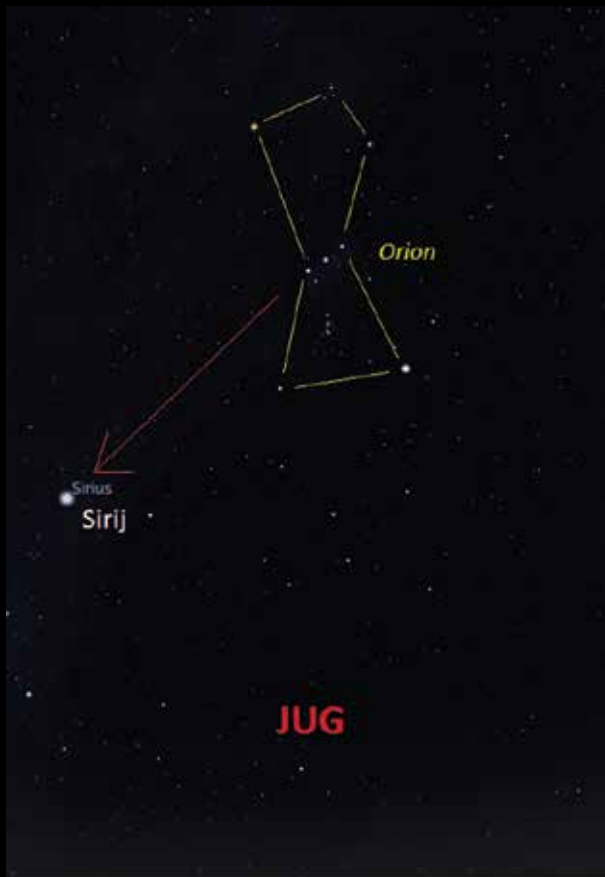
Zvezda Sirij ali Sirius

Podobno kot ozvezdje Orion je bila tudi zvezda Sirij dobro poznana Starim Grkom. Beseda sirios v grščini pomeni bleščeči. Tako so poimenovali bleščečo zvezdo jugovzhodno od Oriona. Gre za najsvetlejšo zvezdo na nebu sploh.

Sirij je od nas oddaljen 8,7 svetlobnih let, kar je za vesoljske razmere zelo blizu. Spada namreč med nam najbližje zvezde. Čeprav je le malo večji od Sonca, sveti kar 23-krat močneje. Je belomodre barve, a ker je na našem (severnem) nebu dokaj nizko nad obzorjem, nenehno utripa v vseh mavričnih barvah. Pri Grkih je Sirij poznan tudi pod imenom Pasja zvezda, saj je glavna zvezda ozvezdja Veliki pes, torej Orionovega psa.

Prihod Sirija na nočno nebo je napovedoval v Egiptu poplave reke Nil, medtem ko je prihod Sonca napovedoval poletne, vroče "pasje dni". Sirij je bila v starem veku pomembna zvezda. Templji so bili grajeni tako, da je Sirij lahko posvetil skozi dolge ozke line v samo notranjost templja. Starim ljudstvom Pacifika je Sirij služil za navigacijo med oddaljenimi otoki. Zanimivo je, da je otočje Fidži prav tako kot Sirij na približno 17° južne širine, zato to otočje zvezda prečka natanko prek zenita, kar daje zvezdi na tem območju poseben pomen. Zanimivo je, da so zvezdo Sirij stari astronomi iz prvega stoletja opisovali kot rdečo zvezdo, kar Sirius zavija v tančico skrivnosti, saj do danes ni poznana nobena zvezda, ki bi tako drastično menjavala barve.

Pri iskanju Sirija na nebu si pomagamo z ozvezdjem Orion. Orionov pas, ki ga predstavljajo tri svetle zvezde v liniji sredi ozvezdja, katerim Slovenci pravimo tudi Kosci in kažejo skoraj proti Siriju. Sredi devetnajstega stoletja so odkrili, da ima Sirij zvezdo spremljevalko. Zvezda spremljevalka je ena najbolj znanih belih pritlikavk. Bele pritlikavke so zvezde, ki so zelo goste. Sirijeva bela pritlikavka tehta toliko kot Sonce in je velika kot Zemlja. Bela pritlikavka z imenom Sirius-B je tako gosta, da bi kockica snovi velikosti enega centimetra iz te zvezde na Zemlji tehtala kar 400 kilogramov.

Kako na nebu najdemo Sirij? Pri iskanju si pomagamo z Orionom. Tri svetle zvezde Orionovega pasu kažejo skoraj natanko proti Siriju.

Sirij je najsvetlejša zvezda na nebu. V marčevskih večerih jo na nebu najdemo nizko nad južnim obzorjem.

Dimni signali in emotikoni

Tudi "taborniški" načini sporočanja gredo v korak s časom, se spreminjajo in razvijajo, čeprav osnove ostajajo iste.

Indijanski znaki, primerni za različne materiale. Vir: The book of Woodcraft and Indian Lore, str. 242

Znanje, ki ga usvajamo pri tabornikih, naj bo praktično in uporabno v vsakdanjem življenju. Zadovaljuje naj potrebe današnje družbe, da se bodo naši člani v njej lažje znašli. Ob mnogih novostih, ki se nam ponujajo vsak dan, je pomembno, da ostanemo osredotočeni na tisto, kar našo organizacijo ohranja edinstveno.

Nazaj h koreninam

Vsake toliko časa se je pomembno vrniti k našim osnovam, k izvorom naše organizacije, lahko kar k zapisom ustanoviteljev gozdovniške in skavtske organizacije, iz katerih se je razvila današnja slovenska taborniška organizacija. Za Baden-Powella je bil smoter skavtske organizacije, da se pri članih vzbudi želja po samostojnem učenju, pri čemer moramo biti kot vodniki dober zgled. Pisal je: "Ves smoter našega načrta je, da zgrabimo dečkov značaj v žarečem stanju navdušenja, da ga vlijemo v pravilno obliko in pospešujemo ter razvijamo njegovo edinstvenost, da postane po (samo)vzgoji dober mož" (Baden-Powell, str. 341).

Seton se je po drugi strani v svoji viziji gozdovniške organizacije osredotočal na to, da je preživljanje časa v naravi tisto, kar družba potrebuje, ker v naravi izginejo mnogi problemi in skrbi. Njegova želja je bila, da bi vsak človek vsaj en mesec v letu preživel na prostem, kar naj bi bilo ključno za dobrobit naroda. Poudarjal je lepoto narave in večernega ognja, ob katerem se povežemo in začutimo povezavo z našimi predniki. Obenem je podobno kot Baden-Powell pisal o samoučenju in pomoči med starejšimi in mlajšimi člani. (Seton, str. 6)

Veščine signaliziranja

V začetku 20. stoletja sta tako Baden-Powell kot Seton v svojih zapisih pisala o različnih načinih sporazumevanja in sporočanja, ki naj bi jih člani njunih organizacij poznali. Oba sta pisala o uporabi dimnih signalov, s katerimi naj bi sporočali, kje se nahaja tabor, če smo izgubljeni, če imamo dobre novice ali če želimo zbrati ljudi na kup. Seton je omenjal tudi puščanje sledi iz naravnih materialov, s katerimi sporočamo, kje se pot nadaljuje, s čimer se izognemo nevarnostim. Baden-Powell je pisal o afriških plemenih, ki so dajala signale z udarci na boben, in kako je poznavanje semaforja ali Morsejeve abecede še posebej koristno za oddajanje signalov na daljavo. Seton je opisoval indijanske piktograme in kako so ti služili za zapis znakovnega jezika, ki so ga Indijanci pogosto uporabljali za sporazumevanje. Tudi danes imamo v naboru GG večšin eno, ki se navezuje na sporočanje in signaliziranje. Predlogi znanj pri večšini Signalist so: poznavanje semaforja, Morsejeve abecede in poznavanje različnih načinov signaliziranja, npr. z zastavicami, lučko, piščalko, dimnimi signali itn. (Pugelj, str. 153)

Sporočanje v današnjem svetu

Tako Baden-Powell kot Seton sta na področju signaliziranja in sporočanja opisovala podobne veščine, ki naj bi jih obvladali pripadniki prve oz. druge organizacije. Razlog se skriva v tem, da sta organizaciji nastali v istem obdobju in sta z učenjem izbranih vsebin svojim članom olajšali preživetje v tistem času. Ko še niso imeli GPS-naprav ali telefonov, da

Foto: Matic Pandel

bi se obveščali o nevarnostih, so se znašli s tistimi, kar so imeli. Recimo z dimnimi signali, zlomljenimi vejicami ali zvočnimi znaki. Ampak danes imamo telefone in GPS-naprave. Če se želimo izraziti brez besed, poiščemo željeni emotikon na telefonu in ga pošljemo prijatelju. Čemu je potemtakem koristno, da poznamo dimne signale, signalizacijo in Morsejevo abecedo, kot to predlaga Signalist?

Zakaj, kako in kaj?

Smiselno se mi zdi, da se večkrat vprašamo, zakaj določeno aktivnost izvajamo. Kaj želimo z njo doseči? Bomo izbrali najlažjo pot in se bodo člani naučili le nekaj podatkov na pamet? Ali bomo osmislili naše dejavnosti in z njimi člane pripravili na resnično življenje in jih soočili z resničnimi situacijami?

Kako bomo izvajali aktivnosti? Glede na prebrano literaturo in poznavanje načina taborniškega dela danes sem mnenja, da je način dela v marsičem podoben načinu dela izpred stotih let. Obe organizaciji, iz katerih je nastala današnja Zveza tabornikov Slovenije, sta imeli podoben način dela. Skupen jima je bil umik v naravo, koriščenje naravnih danosti in iznajdljivost, delovanje v majhni skupini, ki jo vodi starejša oseba, nam stoji ob strani in spodbuja samoučenje, vedoželjnost ter samoiniciativnost. Danes temu pravimo taborniški pristop, ki je osnova našim dejavnostim in ki nas že stoletje razlikuje od drugih mladinskih organizacij.

Kaj bomo počeli? Če se organizacija premika s časom naprej, se vprašajmo, katero znanje je danes enakovredno poznavanju dimnih signalov ali indijanskih piktogramov. Kaj bomo počeli s člani, če jih ne učimo več veščin, ki sta jih učila Baden-Powell in Seton? Odgovorimo si na vprašanje, kakšne so potrebe današnje družbe in kaj moramo naučiti

člane, da jih bomo pripravili na življenje, saj sta prav to počela Baden-Powell in Seton. Potencialne člane mogoče prav znanje, ki ga pridobijo, prepriča, da se pridružijo organizaciji. Gotovo pa ne ostanejo samo zaradi tega. Danes imamo dostop do ogromne količine podatkov, tudi internetnih posnetkov, zato se lahko veliko stvari naučimo sami, iz domačega fotelja. Člani ostanejo taborniki zaradi izkušnje, ki jo dobijo. Zaradi občutka pripadnosti, pomembnosti, samozavedanja in samozavesti. Smo šola za življenje.

Literatura

Baden-Powell, R. Skavt: navodilo za vzgojo dobrih državljanov. Ljubljana: Merkur, 1932.

Seton, E. T. The Book of Woodcraft and Indian Lore, 1912.

Pugelj, T. Taborniške veščine. Ljubljana: Zveza tabornikov Slovenije, 2012.

	Level		Snow Moon or January
	Direction forward		Hunger Moon or February
	Direction backward		March the Wakening or Crow Moon
	Sun or day		Grass Moon or April
	Sunrise		Planting Moon or May
	Sunset		Rose Moon or June
	Noon		Thunder Moon or July
	Night		Red, Moon or Green Corn, August
	Day back one, or yesterday		Hunting Moon, September
	Day forward one, or to-morrow		Leaf - Falling Moon, October
	Moon, or month		Mad Moon, November
	Rain		Long Night Moon, December.
	Snow		
	Year (or snow round to snow)		

Foto: Matic Pandel

Vodja komunikacij

Nekaj preprostih trikov za ustvarjanje velikih zgodb

Na vsakem koraku nas mediji zasipajo s prispevki, oglasi, novicami. Je v vsej tej poplavi informacij in pritisku medijev ter korporacij sploh še kaj prostora za tabornike? Kako odnose z različnimi javnostmi gradijo rodovi? Sploh dosegamo zastavljene marketinške cilje ali objavljamo fotografije in prispevke le zase? Ali si sploh zastavljamo marketinške cilje? Toliko vprašanj, mi pa bi le želeli izvajati svoj program in vsake toliko časa slišati kakšno pohvalo iz okolja. Tukaj v vsem svojem sijaju zasije vodja komunikacij.

Vedno bolj priljubljena vloga med mladimi

Nobena skrivnost ni, da je PR (odnosi z javnostmi, ang. public relations) oz. vloga vodje komunikacij vedno bolj priljubljena med mladimi taborniki. Vidnejšo vlogo pri tem ima med drugim tudi PR-ekipa zadnjega Zleta ZTS, ki je s svojo mladostjo, pozitivno energijo in presenetljivo strokovnostjo navduševala mlajše. Dober pokazatelj vedno večje priljubljenosti je tudi letošnji Megamodul - modul PRavljičar je bil namreč prvi polno zaseden ter hkrati daleč največji (v kolikor odštejemo kasnejše odjave). Vse to so zelo spodbudne novice tako za ZTS kot za posamezne rodove.

Kakšno pa je dejansko stanje odnosov z javnostmi v rodovih?

Po taborniški tradiciji se s področjem odnosov z javnostmi in komunikacij v rodovih ukvarjajo propagandisti. Izraz pomeni osebo, ki se ukvarja s propagando, to pa v prvi vrsti povezujemo z razširjanjem političnih oz. nazorskih idej, kar ima pogosto tudi slabšalni prizvok. Prav tako pa izraz propaganda oz. promocija ne pokriva vseh nalog, ki naj bi spadale k omenjeni funkciji. Skupina tabornikov, ki se z odnosi z javnostmi in komuniciranjem na različnih nivojih ukvarja profesionalno ali ljubiteljsko, je tako združila glave, kot najbolj primeren je bil na koncu izbran naziv **vodja komunikacij**.

Najpogostejše **naloge** vodje komunikacij so naloge (ali vsaj nekatere izmed njih): organizacija predstavitvene stojnice ob začetku šolskega leta, skrb za rodovo glasilo, priprava promocijskih materialov (letaki in plakati za akcije, rodovi puloverji itn.), priprava člankov za lokalni časopis, objavljane fotografij in posnetkov v živo na družbenih omrežjih, nekateri snemajo dogajanje na akcijah in pripravljajo predstavitvene videe. Pogosto prispevke o dogajanju v rodovih zasledimo v lokalnih časopisih ali revijah, še največ jih je v reviji, ki jo ravnokar držiš v rokah. V opravljanje vseh teh nalog je že zdaj vložen nezamisljiv del energije taborniških prostovoljcev, kar je pohvalno, saj je ravno to področje tisto, ki nam omogoča grajenje podobe taborništva. Hkrati pa je tudi tisto, kjer smo taborniki še nekoliko neveščji in kljub vloženemu trudu ne dosežemo vedno želenega rezultata. V nadaljevanju predstavljamo, kako lahko objave in promocijske aktivnosti vašega rodu dosežejo večji učinek med člani in v netaborniški javnosti.

Moč povezanih in strateško oblikovanih objav

Si predstavljaš, kaj dobimo, če vse naše objave povežemo in jim dodamo namen? Njihov učinek se lahko kaj hitro poveča.

1. korak: Vprašajte se, zakaj.

Vprašajte se, kaj je namen vaše promocijske aktivnosti. Kaj želimo doseči? Zakaj delamo to, kar delamo? Premalokrat se vprašamo, kaj dejansko želimo z neko promocijsko aktivnostjo ali objavo doseči. V splošnem lahko dosežemo dva strateška cilja:

Ustvarjanje ugleda

Z objavami v medijih, s pisanjem bloga, z različnimi programskimi aktivnostmi ustvarjamo ugled naše organizacije med ciljno publiko. Primer: želimo biti prepoznavni kot:

- organizacija, kjer mladi vodijo mlade,
- organizacija, ki se bori za trajnostne vrednote,
- vzgojna organizacija,
- zaupanja vredna organizacija,
- organizacija mladih, ki vedno priskoči na pomoč,
- itn.

Prepričevanje z razlogom

Cilj večine naših aktivnosti je prepričevanje z razlogom. Ciljno publiko bomo težko prepričali, če pri njej nimamo ustvarjenega želenega ugleda. Po drugi strani se moramo zavedati, da se bo potencialni GG

pridružil naši organizaciji, če bo nekdo pristopil do njega in rekel: "Hej, pridi z nami na avanturo!" Manj verjetno je, da se nam bo pridružil, če mu rečemo: "Smo vzgojna organizacija, kjer mladi vodijo mlade." Najpogosteje z različnimi dejavnostmi ciljno publiko prepričujemo glede:

- včlanitve v našo organizacijo (morebitni novi člani),
- prijave na akcijo (člani),
- pridružitve na akciji (člani),
- izpolnitve obrazca za prispevek 0,5 % dohodnine (starši, občani),
- donacije denarja (gospodarstveniki)
- itn.

2. korak: Kdo je naša ciljna publika?

Zelo pomembno je, da se zavedamo obnašanja naše ciljne publike. Najpogostejše ciljne publike naše organizacije so:

- obstoječi člani - MČ, GG, PP, RR, grče,
- starši obstoječih članov,
- morebitni novi člani in njihovi starši,
- lokalna skupnost,
- prijatelji obstoječih članov,
- župan in javna uprava,
- gospodarstveniki,
- učitelji na šolah
- itn.

Do našega obstoječega člana pristopamo drugače kot do morebitnega novega, ki še ne pozna taborniškega izrazoslovja. Starši obstoječih članov nam že zaupajo, pri čemer pa nam starši morebitnih novih članov še ne, zato si moramo njihovo zaupanje še pridobiti. Direktorja velikega podjetja, ki ga prosimo za sponzorstvo ali donacijo, bomo naslavljali drugače kakor MČ-ja.

3. korak: Vključimo časovno komponento.

Kdaj ste se nazadnje zavedali, da je potrebo promocijske aktivnosti načrtovati tako za čas pred kot tudi med in po dogodku? Poglejmo, kako bi lahko to naredili:

Pred dogodkom

Pred dogodkom naznanjamo, da se bo le-ta zgodil. Ciljni publiko sporočamo, zakaj je dobro, da se dogodka udeležijo, kako se ga lahko udeležijo in kaj se bo tam dogajalo. Sedaj že pričnemo zadeve med seboj povezovati, saj se hkrati tudi vprašamo, katere komunikacijske kanale bomo uporabili v tej fazi. V kolikor nas mediji posvojijo že pred dogodkom ter

o nas oz. našem dogodku objavijo prispevek, smo na zelo dobri poti za doseganje ali celo preseganje zadanih ciljev.

Med dogodkom

Med dogodkom poskrbimo za nagovarjanje ciljne publike (v primeru promocijske stojnice), lahko pa tudi poskrbimo za obveščanje tistih, ki jih ni z nami. S tem mislimo predvsem pisanje dnevnega bloga z zimovanja, s Taborniškega feštivala, v živo preko Facebooka ali Instagrama predvajamo višinsko reportažo z mostu med drevesnimi krošnjami itn. Vendar pazljivo, vsaka PR-aktivnost mora imeti svoj namen!

Po dogodku

Ogromno truda smo vložili, da smo začrtali in izpeljali vrhunsko akcijo, vsi udeleženci in organizatorji so zelo zadovoljni z udeležbo in programom. Sedaj je čas, da ta val navdušenja zajahamo in zdržimo na njem čim dlje. Poskrbimo za objave fotografij in spominov še v prihodnjih dneh, napišimo prispevek za lokalne medije, pripravimo objavo v reviji Tabor in poskrbimo za obujanje spominov ter občutek ponosa.

4. korak: Katere komunikacijske kanale bomo vključili, da dosežemo cilj?

Zelo dobro je, da se za posamezen cilj poslužimo več komunikacijskih kanalov hkrati ter jih med sabo povežemo. Posamezni kanali bolje delujejo pred dogodkom, drugi so učinkovitejši med njegovim potekom, spet tretji po dogodku, nekateri pa so primerni za vse. Katere komunikacijske kanale poznamo, koga z njimi dosegamo ter kdaj jih je najbolje uporabljati?

Sedaj smo ti natrosili kup idej, kako z uporabo različnih komunikacijskih kanalov v svet spraviti odlično taborniško zgodbo. Pa vendar je to le osnova za nadaljnjo čarovnijo. Lahko bi rekli, da so to temelji, na tebi je, da na njih zgradiš svojo sanjsko hišo.

Pomembno je, da se odločiš, katere kanale želiš uporabiti, kateri ti bodo najbolje služili, in jim dodeliš vloge. Ne velja ravno pravilo manj je več, pa vendar ima lahko nasprotni učinek, če določene kanale imamo, a jih ne uporabimo. Zato si naredi strateški načrt, potem pa AKCIJA.

Komunikacijski kanal	Ciljna skupina	Najboljši primer uporabe
revija Tabor	naši člani, taborniki drugih rodov, starši članov, obiskovalci šol in knjižnic, ki prejemajo revijo	reportaža o dogodku, vabilo na dogodek, ustvarjanje mnenja med člani
letaki	mimoidoči, morebitni novi člani (dobro je, da letake delimo dogovorjeni ciljni publiko, npr. osnovnošolcem tretje triade)	vabilo na konkretno dejavnost oz. dogodek
plakati	lokalna skupnost (priložnostno starši, člani, morebitni novi člani in njihovi starši)	vabilo na konkretno dejavnost oz. dogodek
prispevek v časopisu	lokalna skupnost (priložnostno starši, člani in gospodarstveniki)	reportaža o dogodku
oglas v časopisu	lokalna skupnost (priložnostno starši, člani in gospodarstveniki)	vabilo na konkretno dejavnost oz. dogodek
TV-reportaža	lokalna skupnost (priložnostno starši, člani in gospodarstveniki)	reportaža velikega, pomembnega dogodka, kjer je veliko dogajanja
radio	lokalna skupnost (priložnostno starši, člani in gospodarstveniki)	jauljanje z dogodka v živo, predstavitev prihajajočega dogodka, predstavitev taborništva
oglasna deska	člani, starši, starši morebitnih novih članov, lokalna skupnost	predstavitev preteklega dogajanja na fotografijah in vabilo na prihajajoče dejavnosti

Kaj lahko storim že danes?

Najdeš ekipo, ki bo s teboj ustvarjala PR-zgodbo. Vse je lažje v ekipi z ljudmi, s katerimi lahko predebatiraš ideje, razviješ misel, slogan, vzklik.

Lahko vprašaš za nasvet, za pomoč. Verjamemo, da ti bo vsak, ki se pri tabornikih ukvarja s komunikacijami, z veseljem priskočil na pomoč, ti dal nasvet, s teboj delil svoje izkušnje. Če nimaš druge ideje, se vedno lahko obrneš na avtorje tega prispevka ali na načelnika/načelnico za odnose z javnostmi ZTS.

Kar lahko storiš danes, je to, da premagaš strah in začneš delati. Največ se boš naučil iz izkušenj, iz tega, da ugotoviš, kako lahko tebi in tvoji ekipi služijo prebrani nasveti in s pomočjo katerih kanalov boste vodili svojo zgodbo. Izkušnje lahko pridobiš tudi z branjem, pisanjem in analiziranjem. Četudi še nimaš oblikovanega svojega načrta, lahko z analizo druge PR-pojavnosti, pa naj bo to taborniška ali ne, ugotoviš, kaj bi si želel uporabiti in česa ne želiš imeti v svoji zgodbi.

Predvsem pa lahko že danes začneš verjeti, da smo tudi taborniki zanimiva zgodba. Da je prav, da o nas slišijo čisto vsi. S teboj bodo slišali to, kar jim želimo sporočiti - taborniki

Foto: Enej Zalašček

Komunikacijski kanal	Ciljna skupina	Najboljši primer uporabe
spletna stran	člani in njihovi starši, starši morebitnih novih članov, lokalna skupnost	baza vsega dogajanja v rodu, osnovni vir informacij (vsak, ki bo želel nekaj izvedeti o vašem rodu in vas ne pozna, bo najprej poiskal vašo spletno stran)
Facebook	starši članov, taborniki drugih rodov, lokalna skupnost, lahko tudi člani (odvisno od namena naših objav)	aktualno javljanje med (ena objava) in po akciji (ena objava), javljanje z izobraževanj z dopisom znanj in pridobljenih kompetenc v sklopu dogajanja
Instagram	člani, taborniki drugih rodov	sprotno javljanje s taborniške akcije; objav je lahko več (ena na dan), so manj "uradne" kot na Facebooku in prilagojene mlajši (GG, PP+) ciljni publiki
YouTube	člani, starši članov, lokalna skupnost, taborniki drugih rodov	aktualno nalaganje video vsebine po končani akciji ali redno nalaganje prispevkov, ki so del zgodbe, ki jo želimo sporočiti
e-pošta	starši članov, starejši člani	obveščanje o prihajajočih akcijah ter splošnem delovanju rodu
portal z galerijo slik	starši članov, člani, taborniki drugih rodov, lokalna skupnost, morebitni novi člani in njihovi starši	aktualno objavljane razširjene galerije po končanem dogodku

Enkrat tabornik, vedno nosilec taborniških vrednot

Jure Habjanič - Jež

Jure Habjanič - Jež je po desetih letih zopet intervjuvanec revije Tabor. S poznavalcem taborniške politike, štirikratnim udeležencem svetovnih jamborejev (v že skoraj vseh vlogah), soavtorjem Temeljne- ga dokumenta ZTS o duhovnosti sva spregovorila tudi o tem, kako naj si vodje komunikacij v rodovih prizadevajo za večjo vidnost v lokalnih medijih, o vodenju skupščine ZTS in tem, kako je biti tabornik, ko si ustvariš družino.

Na brazilski konferenci ste z ekipo uspeli doseči, da je bila 40. konferenca pri nas. Spregovorili ste s skoraj 140 predstavniki delegacij. S čim ste jih prepričali?

Projekt "lobiranja" je vključeval ogromno vnaprej načrtovanih in vodenih aktivnosti, ki sta jih takrat izjemno zastavila in s pomočjo dobre ekipe izpeljala takratni načelnik ZTS Andrej Lozar in načelnica za mednarodno dejavnost Nina Kušar.

Menim, da smo jih prepričali s svojo srčnostjo, mladostjo, drugačnostjo, priseganjem na temeljne

vrednote skavtstva. Konferenco smo želeli približati taborništvu, ki ga poznajo naši člani. Pa tudi uspešno izpeljana Evropska skavtska konferenca 2007 je mnogim ostala v zelo dobrem spominu.

Kako ZTS vidijo v WOSM?

Predvsem nas vidijo vedno bolj, vedno aktivneje in vedno odločneje. Prvi koraki na mednarodnem podiju so bili morda zadržani po obsegu, a odločni glede stališč in vsebine. Je pa odločanje s štetjem glasov včasih kar precejšen izziv, saj močne povezave

na mednarodni ravni šele gradimo. Mnoge druge organizacije so del skupin in zavezništev, ki včasih navzven delujejo izjemno močno in usklajeno. A tudi ZTS ima svoje priložnosti, ki jih vedno bolj izkorišča. Aktivneje se je začelo s konferencama, nadaljevalo z delom v drugih mednarodnih skupinah, nenazadnje bo ZTS, če bo skupščina to potrdila, ena od ustanovnih članic Spiriteca.

Spiriteco je skupina, ki združuje nekaj skavtskih organizacij, ki si prizadevajo za razvoj duhovne dimenzije v skavtstvu. Na mednarodnem srečanju 2015 na Bledu ste ugotavljali, da je duhovna komponenta neločljivo povezana s skavtstvom.

Brez te dimenzije skavtstva ni! Stvar organizacije in posameznika je, kako in kje to prepoznata. Mnogo organizacij povsem uspešno in legitimno to počne neločljivo povezano z religijo. Obstaja pa ogromno organizacij, ki odgovore na izzive duhovnosti iščejo drugje in drugače. Takšna razmišljanja so pluralna, odprta za vse in laična. Prav je, v to smer se je aktivneje angažirala tudi ZTS, da se tudi tovrstno iskanje duhovne resničnosti prepozna širše, da se sorodno misleče in delujoče organizacije po svetu povežejo, izmenjajo prakse, aktivneje nastopijo na svetovnih skavtskih dogodkih, izobraževanjih, pomagajo pri oblikovanju praks ...

Brez medgeneracijskega povezovanja si taborništva ne predstavljáš.

Je nepogrešljivi sestavni del, ključen za prenos znanja, vrednot, šeg in navad. Da smo postali vodilni partnerji v nekaterih projektih na to temo, je samo najbolj logična posledica! Drugim organizacijam lahko na tem področju res veliko pokažemo.

Je taborniški način dela prihodnost dela na delovnih mestih?

Upam, da je vsaj prihodnost. Ker bi se lahko že sedaj marsikatera organizacija marsičesa naučila od tabornikov, nekatere so se že. Še bolj od prenašanja vzorcev bi rad izpostavil osebno noto, ki jo tabornik, tabornica prinese v podjetje, organizacijo oz. na delovno mesto. Menim, da bodo osebe s takim naborom vrednosti, znanj in kompetenc vse bolj nepogrešljive.

” Za našo družino je taborništvo pot. Včasih sem po njej tekel, danes stopam počasneje in malo bolj ob kraju. A, saj veste, enkrat tabornik, vedno tabornik.

V podjetju Kliping domala v živo spremljate, analizirate in arhivirate skoraj vse, kar objavijo slovenski mediji. Predstavljam si, da si najbolj na tekočem z medijskim pojavljanjem ZTS.

Opažam, da taborniki s tem, kar počnemo, kljub vsemu najdemo pot v medije. Čeprav ne v tolikšnem obsegu, kot bi si želeli, pa vendar, najboljši projekti in največji dogodki dobijo svoj odmev v medijih, tudi nacionalnih, kar danes zaradi različnih vzrokov ni tako preprosto in samoumevno.

” Nikakor ne gre prezreti lokalnih medijev in sodelovanja z njimi, ker imajo po mojem mnenju velik doseg in potencial. Nenazadnje je ZTS samo ena, aktivnih rodov pa je po Sloveniji skoraj 100.

Pod črto ocenjujem, da je medijska podoba solidna, seveda so možnosti za napredek, a menim, da večjih ali nepopravljivih napak nismo naredili. Težava je v tem, da definicije naših projektov, citati naših programov, načela naših temeljnih knjig danes niso dovolj za slovenske medije. Vse te naše dobre želje in cilje moramo pokazati v družbenih akcijah, v zgodbah, ki jih piše življenje, kot aktivni člani družbe.

Kaj bi priporočil vodjem komunikacij v rodovih?

Prvič, vzpostaviti pristen in dober odnos z mediji ter novinarji. Gre za vzajemen odnos, ker tako kot mi "potrebujemo" njih, tudi novinar, medij potrebuje dobre vsebine, da dobro opravi svoje delo.

Drugič, potrebujemo zgodbo. Izvirno. Drugačno. Iskreno. Svežo.

Tretjič, poizkusite stvari početi kontinuirano in karseda profesionalno. Tudi tako, da novinarjem vnaprej pripravite dobre fotografije, izjavo ključne osebe, dobre osnovne informacije ... Potrudimo se, da novinarji ne bodo imeli nepotrebnega dodatnega dela, s tem bodo v vas prepoznali zanesljive partnerje.

Pripravljáš se na vodenje skupščine, imaš pri tem kdaj občutek, kot bi skočil s padalom?

Moji leti z jadralskim padalom so običajno mnogo krajši in manj turbulentni od skupščine ZTS.

Gal je star eno leto in osem mesecev. Ga pelješ na kakšno akcijo?

S tremi tedni je prvič spal v šotoru, nekaj dni kasneje tudi v Gozdni šoli, na Zletu v Velenju smo taborili pet dni, bili tudi na taboru ... Murenčki, prihajamo! :)

Volilna skupščina ZTS – 17. 3. 2018

17. marca bo na **Fakulteti za računalništvo in informatiko v Ljubljani** potekala 37. skupščina Zveze tabornikov Slovenije, ki bo volilna. Pričetek bo ob 9.00.

Vabilo, dnevni red in gradivo so načelniki in starešine že prejeli prek elektronske pošte. Če kdo gradiva zaradi kakršnega koli vzroka slučajno ni prejel, naj to sporoči v pisarno (pisarna@taborniki.si).

Poziv za sodelavce v Taborniškem centru Bohinj

Pred Taborniškim centrom Bohinj je obdobje izzivov in sprememb. Center bo zares živel le z ekipo sodelavcev, ki mu bodo dali dušo in poskrbeli, da bo gostom prijetno.

Razpis za ekipo prostovoljcev v TC Bohinj najdete na Stenčasu, prijave pa pošljite do **30. 4. 2018**.

Vabljeni, da skupaj ustvarimo nepozabno leto v osrčju Julijskih Alp in Triglavskega narodnega parka.

Seminar za taborna vodstva – prvi sklop

V sredo, **14. 3. 2018, ob 18.00** bo na sedežu ZTS potekal prvi izmed seminarjev za taborna vodstva, namenjen predvsem taborovodjem in starešinam tabora oz. vodjem osebja, z naslovom **Načrtovanje in delegiranje nalog**. Predavatelja bosta Anja Slapničar in Gregor Matavž.

Prijave sprejemamo **do ponedeljka, 12. 3. 2018**, preko elektronske prijavnice. Za več informacij se obrnite na Majo Vogrič (maja.vogric@taborniki.si ali 041 264 390).

Naslednji datumi seminarjev za taborna vodstva so: 28. 3., 11. 4. in 25. 4.

Še vedno odprte prijave za dodatne vodnike na Jamboree 2019

Zaradi ogromnega števila prijavljenih udeležencev na Jamboree 2019 so ponovno odprte prijave za vodnike.

Prijave zbiramo **do 10. marca**. Več informacij na Stenčasu.

Odrasli prostovoljci - srce naše organizacije

Odrasli prostovoljci ste srce naše organizacije. Predstavljate podporo mlajšim taborniškim prostovoljcem, ki so srce izvajanja programa. To ste tisti, ki vodite taborniško organizacijo: načrtujete program in vzgojo, pogajate razvoj rodov, območij in zveze. Odrasel prostovoljec postaneš, ko dopolniš 21 let oz. opraviš Wood Badge tečaj. Dokument VIDOP predstavlja rešitev k uspešnejšemu sodelovanju z odraslimi prostovoljci.

Zakaj ga potrebujemo

Ste slišali za Pitagorovo čašo? Legenda pravi, da je filozof svoje učence učil zmernosti pitja vina s posebnim kozarcem. Če so bili ti preveč požrešni in so vanj zajeli preveč vina, je podtlak vso tekočino izpraznil.

Enako je z ustvarjanjem in delovanjem odraslih prostovoljcev. Čaša predstavlja energijo, naše delo predstavlja tekočino. Izrastek lahko povečujemo, a ne v nedogled. Če si nakopičimo preveč dela, se tudi naša čaša lahko popolnoma izprazni.

Poznaš občutek, ko ležiš na postelji, zapiska telefon, ti pa niti odpisati ne zmoreš? Veš, da nekdo čaka in računa nate, a ti se enostavno ne moreš premakniti. Trpiš ti in trpi organizacija, okolica, saj ne dosegate skupaj zastavljenih ciljev.

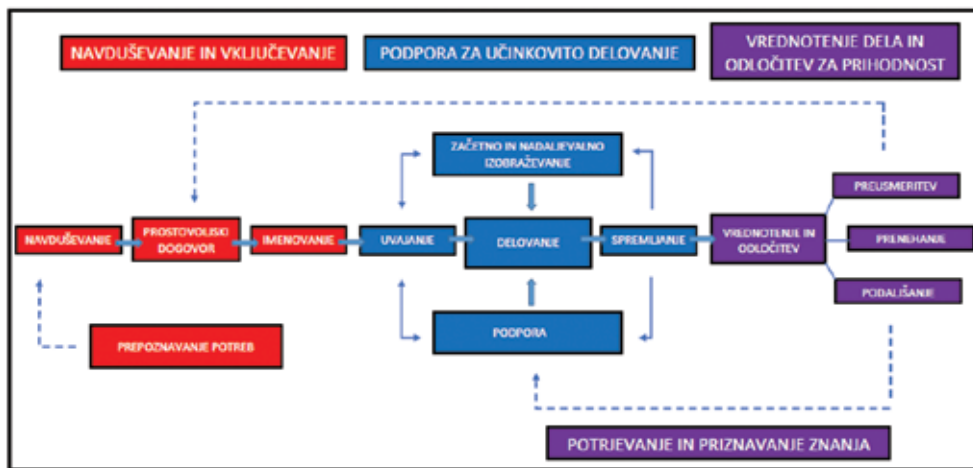
Kaj je VIDOP

V soustvarjanju z WOSM je nastal strateški dokument, ki predpisuje vlogo in delovanje odraslih prostovoljcev (VIDOP). Dokument opisuje življenjsko pot odraslega prostovoljca na način, da ta ustvarja tisto, za kar je motiviran, pri tem uživa podporo za učinkovito delovanje, naposled poskrbi za kakovostno vrednotenje dela in odločitev o prihodnosti. Deloma se tega načina vodenja že zavedamo, ampak lahko se še izboljšamo.

Kako bo potekala implementacija VIDOP

Implementacija VIDOP je odgovornost vseh članov ZTS. Pomembno je, da se vsi odrasli prostovoljci zavedamo, kje na življenjski poti so naše prednosti in kje prostori za izboljšave. V idealnem okolju bi z vsakim prostovoljcem, ki smo ga navdušili za opravljanje določene vloge, podpisali **prostovoljski dogovor**, ki povezuje celotno življenjsko pot odraslih prostovoljcev. Njegov namen je jasno zapisana motivacija, odgovornosti, cilji in spremljanje dela – jasnost, ki si je vsi želimo, a se je hkrati bojimo, saj vemo, da je na tak način odgovornost vsakega jasno definirana. Ravno črno na belem omogoča, da brez slabe vesti – prostovoljec ali organizacija – zaradi nedoseganja ciljev ali dogovora prekineta sodelovanje na določenem projektu in se poišče prostovoljca ali izzive, ki jih v danem trenutku bolj potrebujemo.

V kolikor bomo na marčevski skupščini ZTS potrdili strateški dokument VIDOP, se bo pričel postopek implementacije. V prvi fazi se načrtuje sklenitev prostovoljskih dogovorov znotraj novoizvoljenega izvršnega odbora ZTS, v drugi fazi njihova sklenitev na ravni zveznih komisij, v tretji fazi se bo dobra praksa v poenostavljeni različici pričela prenašati na rodove.

Življenjska pot odraslega prostovoljca.

Spoznajmo kandidate za nov IO

Na 37. skupščini ZTS 17. marca v Ljubljani bodo potekale volitve za vse organe ZTS. Kandidatom za izvršni odbor, ki v največji meri kroji delovanje organizacije, smo zastavili vprašanje z njihovih področij.

Foto: arhiv revije Tabor

Jernej Stritih, RČM Ljubljana, kandidat za starešino ZTS

Od prejšnjega mandata je ostalo še nekaj nerealiziranih idej. So prioritete kaj spremenjene?

Prioritete v tem mandatu so spremenjene, saj smo v prejšnjem uresničili cilje finančne in organizacijske prenove, delovanje osrednjih organov ter pisarne ZTS. Med nedokončanimi zgodbami je iskanje uspešnega modela vključevanja sedanjih in bivših tabornikov ter novih prostovoljcev. Glede na uspeh organizacijske prenove je čas za prenovo statuta, stalna naloga starešine je tudi zagotavljanje pogojev za delovanje taborništva v širši družbi.

Predvsem je čas za vlaganje v razvoj vse večje taborniške prostovoljske ekipe, ki se je izkazala na zadnjem Zletu. Na tem bomo delali skupaj z IO preko izboljšav izobraževanja za vodenje in specialnosti ter razvoja taborniškega programa za starejše člane. Široka prostovoljska ekipa predstavlja podlago za sodelovanje s sorodnimi organizacijami v Sloveniji in tujini na področju varstva narave, mladinskega sektorja, izobraževanj in mednarodnih akcij.

Foto: Maruša Ferjančič

Eva Bolha, RPG Šoštanj, kandidatka za načelnico ZTS

Kako bo ZTS utrdila svoj položaj največje mladinske organizacije v Sloveniji?

ZTS je že zdaj med najpomembnejšimi mladinskimi organizacijami v Sloveniji, a je naše sporočilo pogosto spregledano v množici organizacij. Odlikuje nas odličen program, ki otrokom in mladim ne ponuja le kakovostno preživetega prostega časa, ampak jih opremlja z veščinami za življenje. Mislim, da je bolj kot to, da postanemo najpomembnejša ali največja mladinska organizacija v Sloveniji, pomembno, da svoj program izvajamo kakovostno in skrbimo za naše prostovoljce. Tako bomo postali dober zgled sorodnim organizacijam, javnosti bomo dali jasno sporočilo, kdo smo, kaj počnemo.

Posvetili se bomo dvema glavnima usmeritvama – dvigu kakovosti našega delovanja in izboljšanju dela s prostovoljci. Obe usmeritvi sta plod procesa planiranja prihodnjih treh let, ki je potekal skupaj s kolegijem načelnika, IO v odhajanju in njihovimi ekipami. Potrebno bo še nekaj dela, da program postane konkretnější in da boste k njegovi uresnitvi stremeli z lastnimi aktivnostmi tudi v rodovih.

Verjamem, da lahko z jasnim načrtom dosežemo vse cilje in postanemo najpomembnejša mladinska organizacija v Sloveniji. Pomembno je, da se zavedamo, da lahko postanemo še boljši le, če vsi prispevamo svoj delež – vsak član, vsak vod, vsak rod in območje.

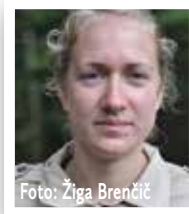

Foto: Žiga Brencič

Katarina Miklavec, RKJ Sežana, kandidatka za načelnico KOPR

V čem je taborniški program podoben šolskemu in v čem je (in mora biti) drugačen?

Od šole se razlikujemo predvsem po načinu dela. S taborniškimi pristopom vključujemo elemente, ki so v šolah redkost. Otroke postavimo v središče naših aktivnosti – damo jim možnost, da izrazijo mnenje in sooblikujejo dejavnosti. Pripravimo jim nenavadne in čustvene izkušnje, ki so izven njihove vsakdanje rutine. Pustimo jim, da se učijo sami, in jim damo možnost, da občutijo pristne medčloveške odnose. Pomagajo si v dobrem in slabem, se znajdejo in so prilagodljivi. Otroke učimo praktičnih veščin v resničnih situacijah. Pripravljamo jih za življenje, s čimer smo lahko šoli zgled.

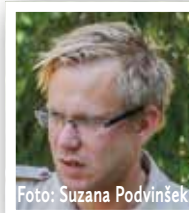

Foto: Suzana Podvinšek

Gregor Matavž, RKJ Ravne na Koroškem, kandidat za načelnika KVIDO

Dlje časa že govorimo o pomanjkanju in izgorelosti prostovoljcev – koliko odraslih prostovoljcev potrebuje ZTS za kakovostno in dolgoročno delovanje?

Iztrošenost je pogost pojav med odraslimi in mladimi prostovoljci. Menim, da ima ZTS že sedaj

lepo število odraslih prostovoljcev, le delo z njimi moramo izboljšati. Za to se moramo truditi vsi, od vodstva rodov ter območij do načelnikov v nacionalnih strukturah. Le tako bomo dobili bolj motivirane odrasle prostovoljce, ki bodo hkrati sodelovali na manj projektih, a bodo na obstoječih dvignili nivo. Posledično bodo tudi sami kakovostnejše delali z mladimi prostovoljci, jih navduševali ter jim zagotovili dobro podporo za učinkovito delovanje in osebno rast. To tudi teoretično pomeni več odraslih prostovoljcev v roku treh let.

Kakovostno delovanje ne pomeni množice nedokončanih projektov, temveč uspešno zasledovanje zastavljenih ciljev, kar bomo učinkoviteje zasledovali z manj, a boljšimi, projekti. Po drugi strani je res, da ljudje potrebujemo izzive, ampak le-ti se morajo nujno spremeniti v izzive izboljšanja kakovosti in ne številnosti. Z nekakšno omejitvijo prekomerne angažiranosti posameznikov lahko dosežemo bolj izpeljane projekte, hkrati pa bolj zadovoljne in samozavestne prostovoljce. Posledično se lahko njihova doba delovanja podaljša.

Zala Šmid, RSŽ–ml Kranj, kandidatka za načelnico KOJA

Kaj je bolj pomembno: urediti področje notranje komunikacije ali zunanje komunikacije z javnostmi?

Komunikacije so pri ZTS stvar, ki sicer deluje, a je stanje trenutno malce neurejeno in slabo definirano – nihče pravzaprav ne ve, kdo je za kaj odgovoren, kam naj bi šla katera informacija in kdaj. Navzven morda ne izgleda tako, saj z mediji in ostalo javnostjo komuniciramo precej uspešno, vsekakor pa je situacija daleč od idealne. Težko je reči, kaj potrebujemo bolj, zagotovo moramo začeti najprej urejati komunikacije po notranjih kanalih. Ko bo pretok informacij jasen in učinkovit znotraj organizacije, bo narejeno veliko delo in odpravljena velika bolečina. Zato že pospešeno delamo na našem največjem projektu letos – komunikacijski strategiji, ki bo uredila tako področje notranje kot zunanje komunikacije. Sama gledam v prihodnost zelo optimistično.

Foto: arhiv Nicolasa Vanka

Nicolas Vanek, RAJ Cerčno, kandidat za zakladnika

Na katerem področju opažate največ rezerv in kaj bo treba v prihodnje narediti drugače?

Največ rezerv obstaja na prihodkovni strani, saj v preteklosti nismo vlagali veliko časa in energije v pridobivanje finančnih sredstev s strani donatorjev in sponzorjev. Prav tako ima ZTS v bilanci še vedno veliko preveč obratnih sredstev (največ zalog), ki se ne obračajo in samo stojijo v skladišču. Ta sredstva potrebujejo strategijo upravljanja, da bi lahko iz njih potegnili največ.

V prihodnosti bomo skupaj s strokovno službo delovali na veliko različnih področjih financ. Izpostavil bi vzpostavitev sistema za načrtovanje in nadziranje denarnih sredstev. Ker gre za nov sistem, bo potrebno veliko učenja in prilagajanja. Ko bo ta faza končana, bo sistem zagotavljal transparenten pregled nad prihodki in odhodki na taki stopnji, da ga bo lahko razumel vsak načelnik in starešina, četudi nima finančne izobrazbe.

Foto: arhiv RJZ

Anja Slapničar, RJZ Velenje, kandidatka za načelnico KMD

Kakšne novosti lahko člani pričakujemo na področju mednarodnega delovanja?

Srečanja na mednarodnem nivoju zahtevajo veliko organizacije in s tem časa, zato za naslednje leto in tudi triletnje večinoma že poznamo koledar večjih akcij. Stalnica ostajajo nacionalne odprave na večje mednarodne akcije ter spodbujanje in podpora manjšim odpravam v tujino, saj si želimo mednarodno izkušnjo taborništva ponuditi najširšemu krogu naših članov. Še naprej se bodo naši člani izobraževali v tujini in potrudili se bomo, da bomo znanje delili tudi z rodovi. Prav tako bomo zastopali ZTS v organih WOSM in sodelovali v različnih interesnih skupinah (npr. skupinah SEE in Spiriteco). Novost je pridružitve neformalni skupini baltskih in vzhodnoevropskih držav, kjer si obetamo tudi kakšen zanimiv projekt. Glavni poudarki bodo na uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja in rast organizacije. Na nas je, da prispevamo svoj delež k uresničevanju globalne vizije in da od krovnih organizacij prevzemamo dobre prakse, usmeritve, ki jih prilagodimo in uporabimo za lastne potrebe.

Pisarna se polni

V pisarno ZTS je v preteklem mesecu zapihal nov, svež veter. Maji in Metodi, ki smo ju predstavili v februarski številki, sta se pridružili Nika in Tadeja.

Nika Ajdovec

Tadeja Rome

Novi projektni sodelavki sta v pisarni nova podpora in pomoč. Nika bo s svojimi izkušnjami in drugačnim pogledom na vsebine prinesla svežino na področju komunikacije in marketinga. Tadeja dolgoletna tabornica Rodu Bičkova skala, ki ima za seboj ogromno taborniških izkušenj, bo delovala na področju programa in izobraževanja.

Sta novi zaposleni v pisarni ZTS. S kom v pisarni največ sodelujeta in katere naloge imata?

Tadeja: Največ sodelujem s strokovno sodelavko na področju programa in izobraževanja Majo, izven pisarne pa tudi z načelniki ZTS, PZM in VIDO. Seveda sodelujem tudi z drugimi strokovnimi sodelavci, odvisno od projekta oz. naloge.

Nika: Za to, da mi ni nikoli dolgčas, vestno skrbi strokovna sodelavka na področju marketinga in komunikacije Metoda, s katero tudi največ sodelujem. Predaja mi različne naloge. Na začetku sem se bolj posvečala taborniškimi vsebinam na splošno, zdaj pa v večji meri delujem na področju, za katerega sem zadolžena.

Nika, zdaj delaš v krogu tabornikov. Katere lastnosti so ti pri delu z njimi najbolj všeč?

Nika: Taborniki imajo zanimive značaje. Najbolj sta mi všeč njihovi sproščenost in iznajdljivost. Vse poteka zelo umirjeno in z veliko podpore vsakega

posameznika, ki dela v pisarni. Kar pa je zame kot novinko velik plus.

Tadeja, kaj si misliš o razmerju prostovoljstvo - služba v prostovoljski organizaciji?

Tadeja: Kot prostovoljka (ne samo pri tabornikih) sem mislila, da se vse da. Zdaj vidim, da je veliko lažje, če imajo prostovoljci podporo pri strokovni službi, ki se ukvarja z vsemi tistimi zadevami, ki prostovoljcem vzamejo precej "nepotrebne" časa in energije.

Tadeja, katere taborniška dogodivščina ti je zaznamovala življenje in ti bo za vedno ostala v spominu?

Tadeja: Takšnih spominov je ogromno. Eden izmed njih je bil Roverway na Finskem 2012, kjer je bilo res zakon - super družba, aktivnosti in sploh narava. Prav tako ne smem pozabiti na najdaljšo dogodivščino, ki je imela največji pozitiven učinek v mojem življenju, in sicer so to moji dragi Ježki.

Za konec vaju prosim, da izpostavita tri svoje dobre lastnosti, ki bodo koristne za delo v pisarni.

Tadeja: Natančnost, radovednost in komunikativnost.

Nika: Drugačen, ne taborniški pogled na vsebine, dolgoletna izpostavljenost neformalnemu načinu izobraževanja mladih - kot udeleženka in kot vodja projektov ter koordinator. Odprtost do novosti, ki jih tu nikoli ne zmanjka.

Mlad, vesel in pogumen

Že 13. leto zapored akcija 40 dni brez alkohola spodbuja k solidarnosti z vsemi, ki trpijo zaradi alkohola.

Prekomerno uživanje alkohola v Sloveniji predstavlja velik problem. Slovenska karitas s soorganizatorjema Javno agencijo RS za varnost prometa in Zavodom Med.Over.Net je v sredo, **14. februarja**, začela preventivno akcijo **40 dni brez alkohola**.

Letošnja akcija, ki poteka pod geslom Mlad, vesel in pogumen, k odgovornemu ravnanju nagovarja še zlasti mlade. Tako smo bili s strani organizatorjev k sodelovanju povabljeni tudi na Zvezi tabornikov Slovenije, kjer smo povabilo z veseljem sprejeli.

Alkohol – problem?

Vprašanje, zakaj uživanje alkohola v družbi predstavlja velik problem, se skriva v vsakoletnih statistikah, ki nas, izgubljene v številkah, nemalokrat presenetijo s svojim negativnim izidom. Alkoholom moramo na letni ravni neposredno pripisati kar **956 smrti** in skoraj **234 milijonov evrov** neposredne materialne škode zaradi prometnih nesreč, nasilja v družini in kriminala. Med alkoholiziranimi povzročitelji so vozniki, pešci in kolesarji. Samo v letu 2016 je policija zaradi alkohola kaznovala 9.000 voznikov, 38 oseb je umrlo, 170 jih je bilo huje poškodovanih. Prekomerno uživanje alkohola prizadene dostojanstvo mnogih ljudi, še posebej otrok. Na človeku pušča posledice, ki vodijo v resne fizične in duševne probleme.

Za zmanjšanje teh negativnih statistik je odgovoren vsak posameznik. Preko taborništva mladi pridobijo

mnoge veščine, delovne navade in organizacijske izkušnje. Ta znanja so jim v pomoč pri reševanju problemov in lažje soočanje z njimi. Sodelovanje Zveze tabornikov Slovenije pri akciji tako ni naključje, saj je usmerjena h krepitvi zavesti o zdravem načinu življenja in spodbujanju mladih, da razmišljajo o sebi in drugih.

Nina Kapelj, načelnica komisije za program, je na novinarski konferenci ob začetku akcije 40 dni brez alkohola izpostavila, zakaj je sodelovanje organizacije, kot smo taborniki, tako pomembno: "Eden izmed taborniških zakonov pravi, da tabornik živi zdravo. Stremimo torej k zdravemu načinu življenja, mlade ozaveščamo o nevarnostih in pasteh, v katere se lahko zapletejo. Predvsem pa krepimo njihovo odgovornost. Učimo jih prevzemati odgovornost do sebe, do svojih dejanj in posledic le-teh ter odgovornosti do drugih. Želimo, da razumejo, kako lahko lastna nespametna dejanja vplivajo na življenje ljudi okoli nas."

Naj bo usak izmed vas mlad, vesel in pogumen ter vedno razumen!

Korajža vas vabi, da v sklopu akcije sodelujete pri prihajajočih dejavnostih. In priporoča, da za več informacij obiščete Stenčas.

Čas za Zemljo

Čas je, da pokažemo, da nam je mar za naš planet. Ugasnimo luči in eno uro preživimo v temi, s čimer 60 minut namenimo našemu planetu.

Ura za Zemljo je največji svetovni okoljski dogodek. Posameznike, podjetja, vlade in skupnosti WWF povabi, da za eno uro ugasnejo luči in razmislijo o ukrepih, ki so potrebni za preprečevanje podnebnih sprememb. Letos bomo luči za naš planet ugasnili v **soboto, 24. marca, od 20.30 do 21.30.**

WWF že od vsega začetka spodbuja posameznike, da delujejo na področju podnebnih sprememb. Ena ura, ki jo preživimo v temi, služi kot opomin, da moramo zagotoviti trajnostno prihodnost našega planeta.

Svetovna pobuda Ura za Zemljo (Earth Hour), ki jo v boju proti podnebnim spremembam organizira Svetovni sklad za naravo (WWF), tradicionalno poteka konec marca. Prvič so jo organizirali leta 2007 v Sydneyju, ko je 2,2 milijona prebivalcev tega avstralskega mesta ugasnilo luči za eno uro. Nato je pobuda prerasla v svetovni dogodek, v katerem sodelujejo številne države, tudi Slovenija. In kar se

je pred 11 leti začelo z dogodkom v Sydneyju, je preraslo v tradicionalni dogodek po vsem svetu. Tako Ura za Zemljo v prizadevanjih za rešitev okoljske problematike povezuje milijone ljudi po vsem svetu, ki želijo nekaj narediti.

Letos se bomo pridružili tem aktivnostim tudi taborniki, ne le kot posamezniki, ampak tudi kot organizacija. Zato vabimo prav vse člane in vaše bližnje, da se nam pridružite.

V prvem delu meseca marca nameravamo na družbenih omrežjih pripraviti več povezanih objav o okoljski problematiki in delu Svetovnega sklada za naravo (WWF). Sledilo bo nekaj predlogov, kaj lahko naredi čisto vsak tabornik, da prispeva k reševanju te problematike. Akcijo bomo zaokrožili s predlogi dejavnosti v tednu, ko bomo za naš planet ugasnili luči in vsem rodovom postavili izziv.

Ugasnimo luči 24. marca zvečer in s tem pokažimo, da nam je mar za planet, na katerem živimo in ustvarjamo boljši svet!

Korajža svetuje: Budno spremljaj Taborniški informator ter Facebook stran Taborniki, kjer boš lahko izvedel več informacij. Če te zanima več o akciji, lahko pokukaš tudi na stran www.earthhour.org.

Korejska dogodivščina

Vse poti, tako športne kot tudi taborniške, so v februarju vodile v Južno Korejo, kjer so potekale Zimske olimpijske igre 2018 in World Youth Camp.

Potem, ko nama je bila konec decembra s Teo Horvat naklonjena majhna sreča, sva se konec februarja vendarle odpravili na dolgo (po času potovanja) in hkrati prekratko popotovanje v Pjongčang.

Čeprav sva bili kar nekaj časa na poti, je le-ta minila razmeroma hitro, predvsem potem ko sva med prestopom v Moskvi že srečali prve tuje tabornike. Prihodu v Južno Korejo je sledil manjši kulturni šok. Izjemno prijaznim gostiteljem, ki poskušajo vsakemu posamezniku nuditi vse najboljše in mu pomagati na najboljši način, se je hitro zataknilo pri komunikaciji. Ko poslušáš korejščino, se ti na trenutke zdi, da se niti Korejci med sabo ne razumejo, kaj šele da vse to povedo v angleščini ... Vsake toliko smo si udeleženci izmenjali čudne poglede, saj nihče ni vedel, o čem teče beseda. Kljub komunikacijskim težavam smo na koncu vsi vse vedeli, kar je najpomembnejše - nihče se ni izgubil.

Toliko bolj so se potrudili pri programu, kjer so nam omogočili tudi malo bolj (glede na letni čas) ekstremne dogodivščine. V sklopu olimpijskih iger smo si ogledali tekmo smučarskega krosa, imeli forum Messengers of Peace in se udeležili glasbenega festivala, kjer so domačini noreli ob poslušanju K-popa. Malo smo okusili turističnega pohajkovanja in različnih aktivnosti v manjšem mestu. Bili smo tudi športno aktivni, saj so nam omogočili celodnevno smučanje. Glede na čas, ki smo ga imeli na voljo, so program pripravili izjemno raznoliko, tako da smo lahko preizkusili veliko različnih stvari. Dogodivščin je bilo ogromno in obe s Teo sva si južnokorejsko

pohajkovanje zapomnili po svoje. Vendar sva obe mnenja, da te dogodivščine ne bova nikoli pozabili.

Mnenje soudeleženke Tee

Od dne, ko sem izvedela, da sem bila izbrana za v Južno Korejo, sem bila navdušena, saj že od malega zelo rada potujem. Sopotnico Pijo sem poznala že od prej, zato sem bila prepričana, da bom na potovanju resnično uživala. Ob prihodu v Korejo so naju pričakali korejski taborniki. Program je bil kljub komunikacijskim težavam fantastičen, dovršen in dobro izpeljan. V Koreji na World Youth Campu sem se imela res super, spoznala sem veliko novih ljudi, obiskala zimske olimpijske igre, kanujala po zamrznjenem jezeru in še mnoge druge reči. Rečem lahko samo, da je za menoj še ena nora nepozabna taborniška dogodivščina.

Mega znanje

Megamodul 2018 je izpolnil svoj namen in po štirih dneh nabiranja novega znanja domov poslal zadovoljne in nasmejane udeležence, ki so spet ustvarili megastično zgodbo.

Letošnji Megamodul, že peti po vrsti, je letos ... A spet bomo tako začeli s pisanjem reportaže? Boš tudi ti preskočil ti dve strani o pač še enem taborniškem dogodku?

Kaj če začnemo s tem, da smo s še eno izobraževalno akcijo spet dokazali, kako širok spekter znanja lahko taborniki ponudimo, da s sodelovanjem in dobro ekipo lahko dosežemo vse, česar si želimo, in da lahko v roku štirih dni skupaj ustvarimo nepozabne spomine z rutko okrog vratu, prihajajoč iz različnih slovenskih mest? Megamodul se z razlogom imenuje tako, kot se. Predvsem predpona pove več kot tisoč besed. Zakaj? Naj tokrat spregovorijo mentorji. Vse o letošnjem Megamodulu - iz prve roke!

Za zabaven in zanimiv program je poskrbela ekipa animatorjev, ki je zadnji večer pritličje spremenila v studio oddaje 48 kur mega-modula.

Animatorji so postali igralci in preizkušali svoje gledališke in improvizacijske meje. Animatorji imajo vsako leto svoje posebno vzdušje, akcijo naredijo tako, kot jim ustreza.

Davor Kržišnik - Jolbe, RSŽ-ml Kranj, mentor modula animator

Foto: Jure Pučnik

Zasluge, da smo bili udeleženci dobre volje, ne gredo le animatorjem, temveč tudi ekipi kuharjev, ki nas je na pustno soboto presenetila s kar 88 krofi.

Med samim praktičnim podajanjem znanja (pravilna drža nožev, hitro rezanje čebule ...) sva s Kajo (somentorico) skušala podati tudi teoretična znanja. Od trikov za hitrejšo pripravo hrane, normativnih količin, do tega, da je kuhinja pomemben dejavnik dobrega vzdušja na taborniških akcijah. Vodilo, ki ga skušam vsako leto predati, se glasi: "Kuhaj z veseljem in kuhal boš dobro".

Vojko Vičič - Vičo, RSM Nova Gorica, mentor modula kuhar

Foto: Jure Pučnik

Organizatorske čevlje si je letos zavezala vodja Megamodula, Pija Šarko iz Rodu kraških viharnikov: "Udeležencem smo poskušali omogočiti čim več praktičnih dogodivščin, dodali smo povezovanje med moduli. Tako so nastali izdelki, ki imajo v ozadju pomembne zgodbe. Po vseh teh letih me še vedno zmrazi zadnje večerno druženje, ko pokajo strune in prepevamo do poznih ur, udeležencem pa obraz preplavita nasmeh in sreča. Takrat se za veš pomembnosti priprave in ustvarjanja izjemne taborniške zgodbe."

Foto: Anastasija Prodanska

Foto: Anastasija Prodanska

Čprav uvod govori, da predpona **MEGA** pove več kot tisoč besed, ponavadi to velja za fotografije.

Najprej smo se spoznali s tehničnimi lastnostmi fotoaparata in osnovami kompozicije. S tem znanjem smo preostanek megamodula fotografirali dogajanje, preizkusili nočno fotografijo, high speed fotografijo in naredili fotografski studio, kjer smo uporabljali Photoshop in Lightroom. Končni produkti udeležencev so bili zelo dobri, saj so si pomagali in s tem izboljšali izdelke.

Jure Pučnik, RTT Ljubljana, mentor modula fotograf

Foto: Zala Katarina Kenda

Da bi se po svetu širil dober glas o taborništvu, potrebujemo za odnose z javnostmi dobro izurjeno ekipo PR-ovcev.

Na letošnjem PR-modulu so udeleženci poleg ustvarjanja kreativnih oglasov pripravili tudi prispevke, katerih namen je bil ciljni publiki (PP) predstaviti program PP ter jih prepričati k vključitvi. Ker želimo ugotoviti, katera od ekip vas je s svojim delom najbolj prepričala, vas vabimo k pregledu in glasovanju za najboljši izdelek.

Do izdelkov in glasovanja lahko dostopate s skeniranjem QR-kode.

mentorji PR modula

Udeleženci so na stopnišču lahko našli svoje ime na listkih več metrov dolgih raznobarnih ovijalk, ki so popestrile naš megamodulski vsakdan - oblikovalci, kdo pa drug.

Osnovno vodilo programa oblikovalskega modula ostaja bolj ali manj enako - udeležence želiva opremiti s praktičnim znanjem, predvsem pa jih spodbuditi, da se zagat lotijo na drugačen način. Velja, da se tabornik znajde, četudi za računalnikom in z miško v roki.

Petra Grmek in Maša Pušnik, RKJ Sežana, mentorici modula oblikovalec

Sodelovanje PR-ovcev in oblikovalcev.

Foto: Zala Katarina Kenda

Kdor poje, zlo ne misli. Kdor zrauen še igra na kitaro, boben, melodiko ... ta je car!

Dve skladbi sta nam bili še posebej všeč. Naslov prve je Šiti Marko (priredba skladbe Marko skače), umestili smo jo pod zvrst shitty flute, ta nas je vsakič nasmejala do solz. Druga je Vijolice, to smo znali najbolje, za povrh je ustvarila res "kul" vzdušje. Letošnji novosti: modul sta vodila luštna mentorja in posneli smo CD!

Andrej Rus, RSŽ-ml Kranj, in Mark Baltič, RKJ Sežana, mentorja modula glasbenik

Komaj čakamo, da se spet vidimo

"Komaj čakamo, da se spet vidimo" je pogosta fraza v taborniških prispevkih, čeprav si vsak avtor želi, da bi bil njegov prispevek nekaj posebnega in da bi ga prebralo čim več ljudi. Tokrat svetujemo, kako napisati bolj izvirne prispevke o rodovih dogodivščinah.

Na svetu je manj kot deset ljudi, ki vsako številko Tabora preberejo od prve do zadnje črke. To so urednik, lektor, pomočnik urednika, dve zelo navdušeni taborniški mami in trije bivši člani uredništva.

Ostali prejemniki revije so **selektivni bralci**, kar pomeni, da preletijo fotke, če koga poznajo, z istim namenom pregledajo avtorje, se nasmejijo ob stripu, si zapomnijo, kaj bodo dodali repertoarju ob ognju, in preletijo naslove. Skoraj prepričana sem, da nihče razen zgoraj omenjenih osmih

ljudi ne prebere **vseh prispevkov od rodov**. Če bi jih, bi morda opazili, kako so si **podobni**.

Večina se začne nekako tako: V soboto, tega in tega, smo se zbrali pred šolo. Temu sledi opis vremena, navedba hrane, ki so jo zaužili (vem, hrana je pač važna), morda število udeležencev, potem končno pride bistvo, tj. kaj so počeli. A za bistvo v resnici zmanjka prostora, zato so dejavnosti bolj kot ne le naštete, spisku pa sledi obvezni klasični zaključek s pogledom, uprtim v prihodnost: Imeli smo se super, komaj čakamo, da se spet vidimo oz. naslednje leto se zagotovo spet vrnemo.

V uredništvu verjamemo, da je vsaka taborniška akcija nekaj posebnega, zato si pogledjmo, kaj bi lahko spremenili, da bo morda še kdo prebral skoraj vse prispevke.

Naslovi piscem načeloma ne povzročajo hudih težav – eni so bolj informativni (Odporne želve zimujejo), drugi pritegnejo zaradi duhovitosti ali izvirnosti (Dvodnevni izlet z dvema kilogramoma čebule). V vsakem primeru so dovolj informativni, da si bralci predstavljajo, o čem prispevek govori. Pohvaljeni!

Zatakne se pri vsebini. Glede na to, kako malo prostora imamo pri prispevkih od rodov, se moramo pred pisanjem odločiti, kaj je tisto o samem dogodku ali akciji, kar je najbolj zanimivo, kar bi si res želeli prebrati v reviji. Se strinjamo, da to ni opis sendvičev s pašteto Gavrilović, niti to, da smo imeli zbor ob 7.30 pred šolo? Bolj zabavne so posrečene prigode, morda je kak simpatičen MČ

kaj finega izjavil, smo zamudili na orientacijo, a na koncu vseeno zmagali, mogoče so vodniki zimovanje res uspešno obarvali tematsko ... Pišimo torej o tem! Izjave ljudi, posebna doživetja, nore ideje in odbite fotografije so tisto, kar pritegne. Bralcu ponudimo nekaj več, dodano vrednost.

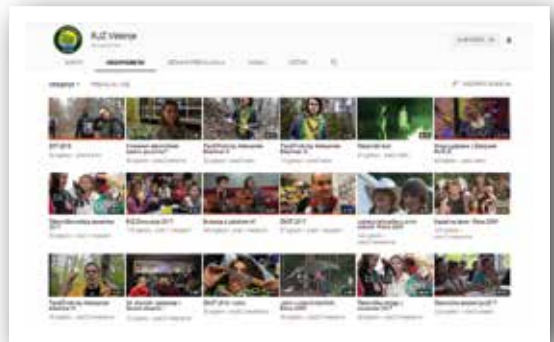
Seveda **ne pozabimo na informativnost** – vseeno dajmo bralcem vedeti, za katero akcijo sploh gre in o katerem rodu govorimo. Potem pa začnimo pripoved in se osredotočimo na bolj nenavadne dogodke in aspekte. Da ste se imeli odlično, si kar predstavljamo, zato razmislite tudi o bolj izvirnem zaključku, kot smo jih omenili zgoraj. Nedvomno komaj čakate naslednjo akcijo – pa je ne vsi?

Taborniki 16 : 9 – taborniška oddaja

Taborniška oddaja je video zbirka, kjer se kopičijo vsi nori taborniški spomini, avanture, tabori, utrinki iz različnih akcij, taborniški triki in zabava. Z njo želimo tako tabornikom kot tudi širši množici čim bolj natančno orisati taborniško življenje in posebno vzdušje, ki ga lahko doživiš le v krogu tabornikov. Naj se vidi, da taborništvo ni le postavljanje šotorov in zabijanje klinov, temveč se za tem skriva še mnogo več.

Najdeš jo lahko na YouTube kanalu RJZ Velenje. Ogledaš si lahko posnetke z različnih taborniških akcij in tekmovanj, taborniških izobraževanj, nekaj taborniških spominov in taborniške veččine.

Kako ti lahko koristi? Za delo s svojim vodom lahko uporabiš posnetke iz rubrike Taborniške veččine, v kateri so predstavljene veččine preživetja v naravi in uporabne stvari, ki jih lahko naredite sami s svojim vodom, ko nimaš idej. Poleg tega lahko člane motiviraš s posnetki z različnih tekmovanj, ki jim bodo orisali

tamkajšnje vzdušje in jih navdihnili, da se podajo na kakšno novo avanturo!

Želiš prispevati k ustvarjanju novih utrinkov? Posnetke s taborniško vsebino nam pošlji na rjz.promo@gmail.com.

Pika Vrčkovnik

V zasneženo Mojstrano

Začetek februarja smo si Jadranski stražarji popestrili z izletom na Gorenjsko. Iz obale smo se z avtobusom odpravili prosti zasneženi Mojstrani. Vožnja po avtocesti nas je precej utrudila, zato smo se pred nadaljevanjem aktivnosti morali okrepcati z malico. Sledil je ogled Planinskega muzeja, kjer smo spoznali razvoj gorske reševalne službe pri nas in v tujini ter zgodovino slovenskega planinarjenja. Ogledali smo si kratek film o naših gorah in ogroženih rastlinskih vrstah, ki rastejo v gorskem svetu. Z interaktivno razstavo smo ponovili imena vrhov, telefonsko številko, ki jo moramo poklicati, ko se znajdemo v težavah, imena nekaterih ogroženih gorskih rastlin, s pomočjo luči in zvočnih efektov smo izkusili, kako bi bilo preživeti nevihto v gorskem bivaku, nekateri pa smo poskusili preplezati majhno gorsko steno s plezalno opremo. Za konec smo razmigali še naše spretnosti ter ustvarjali gorske smerokaze in lesene reševalne helikopterčke.

Z novim znanjem in zavedanjem, kako lepa narava nas obdaja, smo se odpravili na kosilo. Zasneženim hribom in travnikom se nismo mogli upreti, zato smo se odpravili do manjšega smučišča, kjer smo se sankali, kepali, postavljali snežake in počeli vsemogoče vragolije na snegu vse do večera.

Za nami je bil dolg dan, poln dogodivščin, utrujeni smo se z avtobusom odpeljali iz zasnežene pokrajine

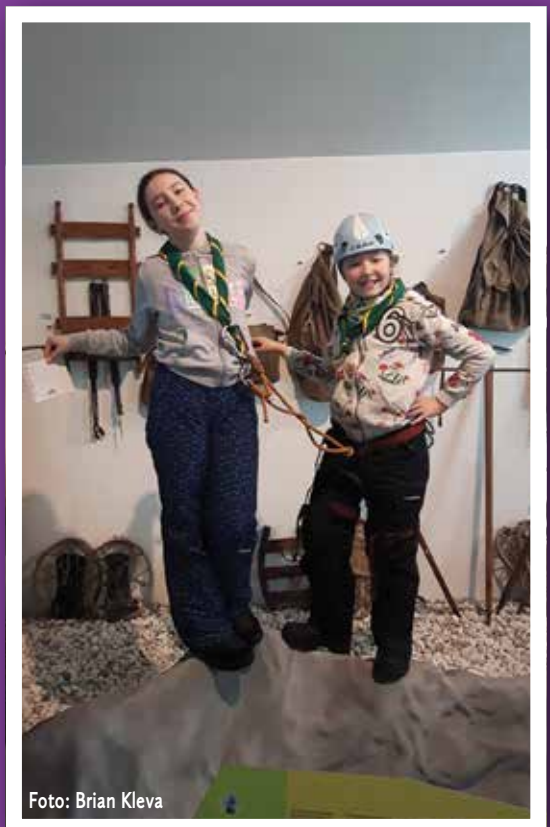

Foto: Brian Kleva

proti domu, kjer nas je po mrzlem dnevu pričakala topla postelja.

Brian Kleva

Snežni izzivi

Prava pošiljka snega v začetku februarja je razveselila tako male kot velike. Gozdovi in travniki so odeti v belo obleko kar klicali po novih dogodivščinah. Tako smo se tudi PP-ji in RR-i Rodu Pusti grad Šoštanj odpravili na še eno zasneženo in nepozabno dogodivščino. V hiško sredi mesta, v kateri smo preživeli naslednje tri dni, smo prišli v poznih večernih urah. Večer smo preživeli ob misli na toplo, brezskrbno poletje in naše taborjenje. Novo zasneženo jutro je s seboj prineslo nove aktivnosti. Prvi pravi izziv, ki smo ga imeli, je bila priprava kosila, tokrat kar zunaj v snegu. Razdeljeni v tri skupine smo pripravili ognjišče in vsak po eno jed. Sneg in mraz nista zatrla naše volje, pripravili smo si slasten trihodni meni, čeprav pri roki nismo imeli vseh potrebnih pripomočkov. S tem smo znova pokazali, da je tabornik iznajdljiv. Vragolij in aktivnosti na snegu kar ni manjkalo. Da smo pognali adrenalina po žilah, smo si privoščili nočno sankanje po belih strminah na Veliki planini.

Foto: Arhiv RPG

Po preživetem aktivnem, sneženem in mrzlem dnevu smo večer preživeli na toplem. Zagotovo bo ta večer ostal v spominu našim popotnikom, ki so si z nalogami in izzivi prislužili nove modre rutice. Dan smo zaključili ob vročemčaju, obujanju spominov in igranju družabnih iger dolgo v noč. V naš mozaik smo dodali nov spomin na nepozaben preživet vikend, v pravi taborniški družbi in zasneženi zimski pravljici.

Monika Videmšek

Zimovanje logaških tabornikov je mogoče zate

Foto: Matej Arko

Za logaškimi taborniki je super vikend na zimovanju, kjer smo imeli zanimive aktivnosti. Z vami želimo deliti naš zanimiv program, iz katerega lahko črpate ideje za svoje dejavnosti.

Vsako jutro so GG-ji v parih odskakljali na "20-minutno orientacijo", ki vsekakor ni trajala le 20 minut. Tradicionalno jutranjo telovadbo je zamenjalo druženje z vodom, kjer je vod skoval plan, kako bo

pripravili potegavščino ("prenkal") za drug vod. Na modulu Pa pa Pavel, ime izhaja iz filma *Mamma Mia*, so prirejali obstoječe pesmi, ki so imele teme taborniške zgodovine. Ugllašeni, veseli in našemljeni so na odru res zažigali. Večer smo preživeli ob igranju iger iz priročnika Vsi drugačni, vsi enakopravni – ki ga v uporabo zelo priporočam. Da smo naredili zimovanje še zanimivejše, smo se igrali taborniško "flašo" resnice in izzivov, izdelovali rakete, ki so letele kar 200 m (UAU!), izdelali mega sanke, se naučili menjati gumo na avtu ter si za kosilo zunaj na snegu in ognju naredili super hamburgerje. MČ-ji so se spopadli z inženirskim izzivom, kjer so gradili mostove in stolpe, ki so morali zdržati kuhinjske lonce, pekli so pence na ognju in pri strateški igri iskali morilca.

Udeleženka Živa Hozja je o pretekli akciji povedala: "Zimovanje je bilo posebno, moje prvo kot GG. Ugotovili smo, da nam je GG program še bolj všeč, kot nam je bil MČ, saj smo izdelovali rakete, imeli modno revijo, hodili na orientacije in sankanje nadgradili s tekmovanjem. Hot dog pa je zimovanje lepo zaključil. Komaj čakam naslednjo akcijo."

Celotno dogajanje bi na kratko lahko opisali: "Bilo je nepozabno!"

Jerca Trček

PIŠE: TISA RIŠE: ŠEKI

družina ŠUMAR

TABORNIŠKI DNEVNIK

Ženske 20. stoletja

Film grafičnega oblikovalca in režiserja Mika Millsa. Zgodba se odvija v 70. letih prejšnjega stoletja v Kaliforniji.

"Ko si se rodil, sem ti povedala, kako zelo veliko je življenje. In neznano. Da so tam zunaj živali in nebo in mesta. Glasba. Da se boš zaljubil, strastno, da boš našel smisel. A zdaj smo leta 1979 in nič nima več smisla."

Film se začne z gorečim Fordom Galaxyjem bivšega moža Dorothee, matere zdaj 15-letnega Jamieja. Začne se s pripovedjo matere in sina: o Jamiejevem rojstvu, ločitvi, očalnih, ki jih je oče podaril Jamieju za deseti rojstni dan, in predsedniku, ki je tistega dne pred televizijskimi kamerami padel po stopnicah. Celoten film je pripoved o dogodkih, letnicah, obdobjih, o različnih generacijah, ki se skupaj znajdejo v letu 1979, letu "ko nič nima več smisla," ko nastaja punk, namensko slaba glasba, ko kajenje ni več seksi in uporno, ampak samo še škodljivo, ko se ženske spet in še vedno borijo za svoje pravice in se 16-letniki stepejo zaradi ženskega orgazma.

Film *Ženske 20. stoletja* je intimna pripoved matere in sina, ki se ne razumeta več najbolje in se bojita, da se oddaljujeta drug od drugega, hkrati pa je genialni duhovnozgodovinski oris Amerike od štiridesetih do osemdesetih let prejšnjega stoletja – oris razmer, miselnosti, duha časa, v katerem so odraščali filmski liki. Dorothea, ki je odraščala po veliki depresiji v začetku tridesetih, ko so si, po Jamiejevih besedah, "vse delili in je otroke skupaj vzgajala cela soseska." William, Dorothein podnajemnik in otrok petdesetih let, ki

je svojo mladost preživel v hipijevski komuni. Abbie, še druga podnajemnica, ki je odraščala po zatonu hipijevskih sanj o svetovnem miru in ljubezni, ob upornem punku in bežanju v kozmopolitanski New York. Jamie in njegova prijateljica Julia, ki sta bila rojena v zmedenih osemdesetih na koncu zgodovine.

Mills tako izjemno elegantno prepleta intimne in zgodovinske zgodbe. Včasih samo s kratko, bistrourmno repliko, npr. v nekem prizoru se povsem intimno pogovarjata Dorothea in Julie o Dorotheini ločitvi in samskosti: "Julie, ne bi smela začeti kaditi." "Govori zase." "Oh, zame je bilo čisto drugače. Ko sem jaz začela, je bilo predvsem seksi, svobodno in uporno." Po drugi strani pa se Mills odlepi od edinstvene situacije in zajame duh časa. Film je sicer vezan na Ameriko, njeno kulturo in zgodovino, a zaradi tega ni nič manj zanimiv. Odlikuje ga tudi izjemna estetika (po mojem bi morali biti vsi režiserji najprej oblikovalci) krasnih igralcev in glasbe.

Pravopisna drobtin'ca

Kljub lepemu vremenu, je vod Risi cel dan ostal v hiši.

Kljub temu da lektorji često nergamo zaradi izpuščenih vejic, se pogosto zgodi, da vrli pisci iz strahospoštovanja do nas napišejo kakšno preveč. Zpomnimo si, **vejice ne pišemo**, če je odvisnik skrajšan v stavčni člen, ki ni odvisnik.

Torej primerjajmo: *Kljub temu da je bilo vreme lepo, je vod Risi cel dan ostal v hiši.* Dva povedka zahtevata vejico. *Kljub lepemu vremenu je vod Risi cel dan ostal v hiši.* Odvisnik smo skrajšali tako, da nima več povedka, vidite? Zato tudi ni vejice.

Zala Šmid

Breakfast at Tiffany's

Deep Blue Something

D G A D
 You'll say, we've got nothing in common,
 G A D
 No common ground to start from
 G A D G A
 And we're falling apart.

You'll say, the world has come between us,
 Our lives have come between us,
 Still I know you just don't care.

Refren:

D A G
 And I said: "What about Breakfast at Tiffany's,"
 D A G
 She said: "I think I remember the film."
 D A G
 And as I recall I think we both kind of liked it",
 D A G
 And I said: "Well that's the one thing we've got."

D G A

I see you, the only one who knew me
 And now your eyes see through me,
 I guess, I was wrong.

So what now? It's plain to see we're over
 And I hate when things are over,
 When so much is left undone.

Refren:

D A G
 And I said: "What about Breakfast at Tiffany's,"
 D A G
 She said: "I think I remember the film."
 D A G
 And as I recall I think we both kind of liked it",
 D A G
 And I said: "Well that's the one thing we've got."

D G A

You'll say, we've got nothing in common,
 No common ground to start from
 And we're falling apart.

You'll say, the world has come between us,
 Our lives have come between us,
 Still I know you just don't care.

Refren 3x

14. 3., 28. 3., 11. 4., 25. 4.	Seminar za taborna vodstva	taborniško izobraževanje
	Sedež ZTS	Organizatorji in izvajalci letnih taborjenj
	Več informacij in prijava na stencas.taborniki.si	Zveza tabornikov Slovenije

17. marec	37. skupščina ZTS	sklic skupščine
	Fakulteta za računalništvo in informatiko, Ljubljana	vodstva rodov, območij in zveze
	Več na stencas.rutka.net	Zveza tabornikov Slovenije

24.–25. marec	41. NOT – Nočno orientacijsko tekmovanje	orientacijsko tekmovanje
	OŠ Dobropolje	15 let+
	Rok prijav: 13. 3., nato 19. 3.	Cena: 55 €/ekipo, nato 60 €
	Več informacij na not.mocvir.si	Rod močvirski tulipani Ljubljana

4. april	Škalska liga, ka te briga	orientacijsko tekmovanje
7.–8. april	ČOTIK	orientacijsko tekmovanje
14. april	Iskanje zmajčka	šaljivo tekmovanje

21. april	Taborniški feštival	taborniški festival
	Tivoli, Ljubljana	MČ+
	Več na Facebook strani Taborniški feštival	Mestna zveza tabornikov Ljubljana

22. april	Dan tabornikov, svetovni dan Zemlje	taborniški in svetovni praznik
-----------	-------------------------------------	--------------------------------

27. april–1. maj	ALT	taborniško izobraževanje
5. maj	7. Scoutball turnir	športno tekmovanje
5. maj	Bičkleta žur	športno tekmovanje

Previdnost ni nikoli odveč. Foto: Anastasija Prodanska

Zadnja plat

Ureja: Matic Pandel

Hitrostna KT na orientacijskem tekmovanju. Foto: Enej Zalašček

Jupiiiiii! Foto: Alja Tekavec Uršič

Pazi, bomba! Foto: Enej Zalašček

Si prepričan, da je to avto našega vodnika? Foto: Matej Arko

22. *Taborniški* *festival*

Sobota, 21. 4. 2018, od 10. do
14. ure, park Tivoli.

www.mzt.org

*u mestu in naravi
skačemo po travi*

taborniški festival

samo še
195 dni

@rot_2018